

MAGYARORSZÁG KORMÁNYA

**T/10047. számú
törvényjavaslat**

**a szociális és gyermekvédelmi tárgyú törvények Magyar Egyszerűsítési
Programmal összefüggő módosításáról, valamint egyéb törvények
módosításáról**

**Előadó:
Balog Zoltán
emberi erőforrások minisztere**

Budapest, 2013. február

2013. évi ... törvény**a szociális és gyermekvédelmi tárgyú törvények Magyar Egyszerűsítési Programmal összefüggő módosításáról, valamint egyéb törvények módosításáról***1. A szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény módosítása***1. §**

A szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (a továbbiakban: Szt.) 4. § (1) bekezdés *k*) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

(E törvény alkalmazásában)

„*k*) *aktív korú*: a 18. életévét betöltött, de a rá irányadó nyugdíjkorhatárt be nem töltött személy;”

2. §

(1) Az Szt. 17. § (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1) Az e törvényben meghatározott feltételek hiányában vagy e törvény megsértésével nyújtott szociális ellátást – ha e törvény eltérően nem rendelkezik – meg kell szüntetni, továbbá az ellátást jogosulatlanul és rosszhiszeműen igénybevevőt kötelezni kell

a) a pénzbeli szociális ellátás visszafizetésére;

b) természetben nyújtott szociális ellátás esetén a dolog visszaszolgáltatására vagy a szolgáltatásnak megfelelő pénzegyenérték megfizetésére;

c) a személyes gondoskodást nyújtó szociális ellátás esetében az intézményi térítési díj teljes összegének megfizetésére [az *a*)–*c*) pontban foglaltak a továbbiakban együtt: megtérítés].”

(2) Az Szt. 17. §-a a következő (6) bekezdéssel egészül ki:

„(6) A jegyző vagy a járási hivatal (4) bekezdés szerinti döntése ellen fellebbezésnek nincs helye.”

3. §

Az Szt. 24. § (3) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(3) A szociális igazgatási eljárás során a szociális hatáskört gyakorló szerv a szociális ellátásra való jogosultság megállapítása, illetve ellenőrzése céljából adatot kérhet a polgárok személyi adatait és lakcímét nyilvántartó szervtől, a közúti közlekedési nyilvántartást vezető, valamint az ingatlanügyi hatóságtól.”

4. §

(1) Az Szt. 25. § (12) bekezdése a következő *c*) ponttal egészül ki:

(A jövedelemszámításnál)

„c) a rendszeres szociális segély (4)–(6) bekezdés szerinti felülvizsgálata során a rendszeres szociális segélyre jogosult személy közfoglalkoztatásban való részvételéből származó jövedelmet”

(figyelmen kívül kell hagyni.)

(2) Az Szt. 25. §-a a következő (13) bekezdéssel egészül ki:

„(13) Ha a foglalkoztatást helyettesítő támogatás vagy a rendszeres szociális segély folyósítása e törvény rendelkezései alapján szünetel, az ellátások (4)–(6) bekezdés szerinti felülvizsgálatát a szünetelés megszűnését követően kell lefolytatni.”

5. §

Az Szt. 32/A. § (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1) A kérelmet – ha e törvény másként nem rendelkezik – az a szociális hatáskört gyakorló szerv bírálja el, amelynek illetékességi területén a kérelmező lakóhelye, vagy ha a kérelmező életvitelszerűen a bejelentett tartózkodási helyén lakik, a tartózkodási helye van.”

6. §

Az Szt. 32/B. § (2) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(2) Az aktív korúak ellátására való jogosultságnak a nyugdíjkorhatár betöltésére tekintettel történő megszüntetéséről hozott határozatát a jegyző, annak jogerőre emelkedését követően haladéktalanul megküldi az illetékes járási hivatalnak. A járási hivatal a határozat megérkezését követő öt napon belül, hivatalból eljárást indít az időskorúak járadékára való jogosultság megállapítása iránt. A jogosultság megállapítása esetén annak kezdő napja az aktív korúak ellátására való jogosultság megszűnését követő nap.”

7. §

(1) Az Szt. 33. §-a a következő (1a) bekezdéssel egészül ki:

„(1a) Az aktív korúak ellátása tekintetében – ha e törvény eltérően nem rendelkezik – nem minősül keresőtevékenységnek, ha a kérelmező, illetve a jogosult közfoglalkoztatásban, egyszerűsített foglalkoztatásban vesz részt vagy háztartási munkát végez.”

(2) Az Szt. 33. §-a a következő (4a) bekezdéssel egészül ki:

„(4a) Amennyiben az aktív korúak ellátására való jogosultságot az Ft. szerinti álláskeresői támogatás kimerítésétől számított 30 napon belül benyújtott kérelem alapján állapítják meg, az ellátásra való jogosultság kezdő napja az álláskeresői támogatás kimerítését követő nap.”

8. §

Az Szt. 34. § (2) bekezdés c) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

(Meg kell szüntetni az aktív korúak ellátására való jogosultságát annak a személynek,)

„c) aki keresőtevékenységet folytat, a keresőtevékenység 91. napjától, ”

9. §

(1) Az Szt. 36. § (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1) Ha a jogosult

- a) keresőtevékenységet végez, az azt megalapozó jogviszony fennállásának első 90 napjában,
- b) közfoglalkoztatásban vesz részt, a közfoglalkoztatásban való részvétel időtartama alatt, vagy
- c) olyan képzésben vesz részt, amelynek keretében felzárkózást elősegítő megélhetési támogatásban vagy képzési támogatásként keresetpótló juttatásban részesül, a felzárkózást elősegítő megélhetési támogatás, vagy a keresetpótló juttatás folyósításának időtartama alatt

a foglalkoztatást helyettesítő támogatás folyósítása szünetel.”

(2) Az Szt. 36. § (3) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(3) A (2) bekezdés e) pontjában meghatározott 30 napos időtartam számításakor az eb)–ed) alpontok szerinti tevékenységeknek a felülvizsgálat időpontját megelőző évben teljesített időtartamát össze kell számítani. Amennyiben a jogosult az e) pont szerinti feltételt így sem tudja teljesíteni, a 30 nap számításánál az általa – a közérdekű önkéntes tevékenységről szóló törvény szerinti nyilvántartásban szereplő fogadó szervezetnél – végzett közérdekű önkéntes tevékenységének időtartamát is figyelembe kell venni.”

10. §

Az Szt. 37/B. § (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1) A 36. § (1) bekezdése szerinti esetekben a rendszeres szociális segély folyósítása szünetel.”

11. §

Az Szt. 38. §-a a következő (7a) bekezdéssel egészül ki:

„(7a) A lakásfenntartási támogatás iránti kérelmet 21 napon belül kell elbírálni.”

12. §

(1) Az Szt. 48. § (1) bekezdés nyitó szövegrésze helyébe a következő rendelkezés lép:

„A haláleset helye szerint illetékes települési önkormányzat polgármestere önkormányzati hatáskörben – a halálesetről való tudomásszerzést követő huszonegy napon belül – gondoskodik az elhunyt személy közköltésén történő eltemettetéséről, ha”

(nincs vagy nem lehet fel az eltemettetésre köteles személy, vagy az eltemettetésre köteles személy az eltemettetésről nem gondoskodik.)

(2) Az Szt. 48. § (2) bekezdés második mondata helyébe a következő rendelkezés lép:

„A megtérítés iránti igényt a köztemetés elrendelésétől számított egy hónapon belül kell bejelenteni.”

13. §

(1) Az Szt. 50. § (1) bekezdés nyitó szövegrésze helyébe a következő rendelkezés lép:

„Alanyi jogcímen jogosult közgyógyellátásra”

*[az intézeti elhelyezett, az intézeti és állami nevelt kiskorú;
a rendszeres szociális segélyben részesülő egészségkárosodott személy;
a pénzellátásban részesülő hadigondozott és a nemzeti gondozott;
a központi szociális segélyben részesülő;
a rokkantsági járadékos;
az, aki*

rokkantsági ellátásban részesül és az egészségi állapota a rehabilitációs hatóság komplex minősítése alapján nem haladja meg a 30%-os mértéket,

a megváltozott munkaképességű személyek ellátásairól és egyes törvények módosításáról szóló 2011. évi CXCI. törvény (a továbbiakban: Mmtv.) 30. § (4) bekezdés b) pont ba) alpontjának vagy 32. § (1) bekezdés a) pontjának alkalmazásával rokkantsági ellátásban részesül és 2011. december 31-én I. vagy II. csoportú rokkantsági, baleseti rokkantsági nyugdíjra volt jogosult,

rokkantsági ellátásban részesül, de nem tartozik a ga) és gb) alpont hatálya alá és a közgyógyellátásra való jogosultságát 2012. április 15-éig megállapították,

az Mmtv. 31. §-ának alkalmazásával öregségi nyugdíjban részesül és 2011. december 31-én I. vagy II. csoportú rokkantsági, baleseti rokkantsági nyugdíjra volt jogosult, vagy

öregségi nyugdíjban részesül, és a nyugdíjra való jogosultságának megállapítását megelőző napon a ga) vagy gb) alpont hatálya alá tartozott;

az aki, vagy aki után szülője vagy eltartója magasabb összegű családi pótlékban részesül.]

(2) Az Szt. 50. § (2) bekezdés első mondata helyébe a következő rendelkezés lép:

„Normatív jogcímen jogosult közgyógyellátásra az a személy, akinek esetében a havi rendszeres gyógyító ellátásnak az egészségbiztosítási szerv által elismert térítési díja (a továbbiakban: rendszeres gyógyító ellátás költsége) az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének a 10%-át meghaladja, feltéve hogy a családjában az egy főre jutó havi jövedelem nem éri el az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegét, egyedül élő esetén 150%-át.”

(3) Az Szt. 50. § (3) bekezdés első mondata helyébe a következő rendelkezés lép:

„Az (1) és a (2) bekezdésben foglaltakon kívül – méltányossági jogcímen – az a szociálisan rászorult személy is jogosult közgyógyellátásra, akinek esetében a települési önkormányzat rendeletében meghatározott feltételek fennállnak.”

(4) Az Szt. 50. § (4) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(4) Az alanyi és a normatív közgyógyellátásra való jogosultságról a járási hivatal, a méltányossági közgyógyellátásra való jogosultságról a jegyző dönt. Az alanyi

közgyógyellátásra való jogosultságot két évre, a normatív és a méltányossági közgyógyellátásra való jogosultságot egy évre állapítják meg. A közgyógyellátásra való jogosultság kezdő időpontja – az (5) bekezdésben foglaltak kivételével – a jogosultságot megállapító határozat meghozatalát követő 15. nap.”

14. §

(1) Az Szt. 50/E. § (2) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(2) Az eseti keret összegét az egészségbiztosítási szerv a jogosultság kezdő időpontjával nyitja meg. Az eseti keret az alanyi jogcímen megállapított jogosultság esetében is évente kerül megnyitásra, első alkalommal a jogosultság kezdő időpontjában, majd az attól számított egy év elteltével.”

(2) Az Szt. 50/E. §-a a következő (4) bekezdéssel egészül ki:

„(4) Két évre megállapított jogosultság esetén az adott évre megnyitott keretből fel nem használt összeggel a következő évre járó egyéni és eseti keret összege nem növelhető meg.”

15. §

Az Szt. 55. §-a a következő (4) bekezdéssel egészül ki:

„(4) Az adósságkezelési szolgáltatásra való jogosultság megállapítására irányuló kérelmet 21 napon belül kell elbírálni.”

16. §

Hatályát veszti az Szt.

- a) 4. § (1a) bekezdés 2. pontjában a „pénzbeli” szövegrész,
- b) 18. § *k*) pontja,
- c) 33. § (1) bekezdés záró szövegrészeiben az „ – ide nem értve a közfoglalkoztatást, az egyszerűsített foglalkoztatásról szóló törvény szerint létesített munkaviszony keretében végzett, valamint a háztartási munkát–” szöveg,
- d) 35. § (5) bekezdése.

17. §

Az Szt.

- a) 19. § (3) bekezdésében az „*f*), *h*), valamint *k*) pontjaiban” szövegrész helyébe az „*f*), valamint *h*) pontjaiban” szöveg,
- b) 20. § (2) bekezdés *h*) pontjában az „egyszerűsített előgondozás vagy az előgondozás szakaszai” szövegrész helyébe az „előgondozás” szöveg,
- c) 25. § (11) bekezdésében az „a foglalkoztatást helyettesítő támogatásra” szövegrész helyébe az „az aktív korúak ellátására” szöveg,
- d) 32/D. § (4) bekezdésében a „megszüntetéséről” szövegrész helyébe a „megszüntetéséről hozott határozatát” szöveg,
- e) 33. § (1) bekezdés *f*) és *g*) pontjában az „állami foglalkoztatási szervvel” szövegrész helyébe az „állami foglalkoztatási szervvel vagy a rehabilitációs hatósággal” szöveg,
- f) 36. § (2) bekezdés *a*) pontjában a „rendkívüli felmondással” szövegrész helyébe az „a munka törvénykönyvéről szóló 2012. évi I. törvény 78. §-a szerint azonnali hatályú felmondással” szöveg,
- g) 50. § (4a) bekezdésében az „a (3) bekezdés szerinti” szövegrész helyébe a „méltányossági” szöveg, az „az (1) vagy a (2) bekezdés szerinti” szövegrész helyébe az „alanyi vagy normatív” szöveg,

h) 50. § (6) bekezdés nyitó szövegrészében a „(2)–(3) bekezdés szerinti jogosultsági feltételek alapján benyújtott,” szövegrész helyébe a „normatív vagy a méltányossági” szöveg,

i) 50/A. § (4) bekezdésében az „Az 50. § (2)–(3) bekezdése alapján közgyógyellátást” szövegrész helyébe az „A normatív vagy a méltányossági közgyógyellátás megállapítását” szöveg,

j) 50/A. § (11) bekezdésében az „50. § (1) bekezdése szerinti” szövegrész helyébe az „alanyi közgyógyellátásra” szöveg,

k) 50/B. § (1) bekezdésében az „Az 50. § (2)–(3) bekezdése szerinti” szövegrész helyébe az „A normatív vagy a méltányossági közgyógyellátásra való” szöveg,

l) 53. § (1) bekezdésében az „Az 50. § (3) bekezdése” szövegrész helyébe az „A méltányossági jogcímen megállapított jogosultság” szöveg,

m) 115. § (2) bekezdésében az „az ellátás igénybevételét megelőzően” szövegrész helyébe az „a megállapodás megkötésekor” szöveg,

n) 123. § (1) bekezdésében az „50. § (1) és (2) bekezdése” szövegrész helyébe az „alanyi és a normatív jogcímen megállapított jogosultság” szöveg

lép.

2. A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény módosítása

18. §

(1) A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (a továbbiakban: Gyvt.) 5. § o) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

(E törvény alkalmazásában)

„o) *várandós anya válsághelyzete*: olyan családi, környezeti, szociális, társadalmi helyzet vagy ezek következtében kialakult állapot, amely a várandós anya testi vagy lelki megrendülését, társadalmi ellehetetlenülését okozza, és ezáltal veszélyezteti a gyermek egészséges megszületését; ezen belül terhességét eltitkoló válsághelyzetben lévő várandós anya az a válsághelyzetben lévő várandós anya, aki nyilatkozata szerint állapotát környezete és hozzátartozói előtt titokban szándékozik tartani,”

(2) A Gyvt. 5. §-a a következő *zs*) ponttal egészül ki:

(E törvény alkalmazásában)

„*zs*) *utógondozás*: a nevelésbe vétel megszüntetését, megszűnését követően *zsa*) a gyermek családjába való visszailleszkedését elősegítő utógondozó szociális munka,

zsb) a fiatal felnőttnek az önálló élet megkezdéséhez szükséges személyre szóló tanácsadás és a társadalomba való beilleszkedéshez történő segítségnyújtás.”

19. §

A Gyvt. 6. §-a a következő (2a) bekezdéssel egészül ki:

„(2a) A hátrányos helyzetű és a halmozottan hátrányos helyzetű gyermeknek joga van ahhoz, hogy fokozott segítséget kapjon a fejlődését hátráltató körülmények leküzdéséhez és esélyeinek növeléséhez.”

20. §

(1) A Gyvt. 13. § (1) bekezdés nyitó szövegrésze helyébe a következő rendelkezés lép:

„A nevelésbe vett gyermek szülője, ha szülői felügyeleti joga nem szűnt meg, jogosult arra, hogy”

(a gyermeke gondozójától, gyámjától, hivatásos gyámjától a gyermeke elhelyezéséről, neveléséről, fejlődéséről rendszeres tájékoztatást kapjon,

a gyámhatóságtól gyermeke gondozási helyének megváltoztatását kérje,

a gyermeke családba történő visszahelyezése érdekében a települési önkormányzattól – a nevelésbe vétel okának elhárításához, a körülmények rendezéséhez, a gyermeke családba való visszaülleszkedéséhez – segítséget kapjon,

a Csjt.-nek megfelelően a gyermeke sorsát érintő lényeges kérdésekben – a gyermeke nevének meghatározásáról, illetve megváltoztatásáról, tartózkodási helyének kijelöléséről, iskolájának, valamint életpályájának megválasztásáról – meghallgassák.)

(2) A Gyvt. 13. § (2) bekezdés nyitó szövegrésze helyébe a következő rendelkezés lép:

„A nevelésbe vett gyermek kapcsolattartásra feljogosított szülője jogosult és köteles”

(a gyermeke gondozását ellátó személyekkel, intézményekkel – a nevelés érdekében – együttműködni,

gyermekével – törvényben meghatározott módon – kapcsolatot tartani.)

(3) A Gyvt. 13. § (3) bekezdés nyitó szövegrésze helyébe a következő rendelkezés lép:

„A nevelésbe vett gyermek szülője – a gyámhatóság eltérő rendelkezése hiányában – köteles”

(4) A Gyvt. 13. § (3) bekezdésének *b)* pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

(Az átmeneti nevelésbe vett gyermek szülője köteles)

„*b)* tiszteletben tartani a nevelőszülő családját és otthonát, az intézményben dolgozó személyeket, valamint köteles betartani az intézmény házirendjét,”

21. §

A Gyvt. 15. § (4) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(4) A gyermekvédelmi gondoskodás keretébe tartozó hatósági intézkedések:

a) a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet fennállásának megállapítása,

b) a védelembe vétel,

c) a családbafogadás,

d) az ideiglenes hatályú elhelyezés,

e) a nevelésbe vétel,

f) a nevelési felügyelet elrendelése,

g) az utógondozás elrendelése,

h) az utógondozói ellátás elrendelése.”

22. §

A Gyvt. 18/A. § (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1) A pénzbeli és természetbeni ellátás iránti kérelmet az a gyámhatóság bírálja el, amelynek illetékességi területén a kérelmező lakóhelye, vagy ha a kérelmező életvitelszerűen a bejelentett tartózkodási helyén lakik, a tartózkodási helye van.”

23. §

(1) A Gyvt. 19. §-a a következő (1a) bekezdéssel egészül ki:

„(1a) A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermek után a gyermek családbafogadó gyámjával kirendelt hozzátartozó pénzbeli ellátásra jogosult, ha

- a) a gyermek tartására köteles, és
- b) nyugellátásban, korhatár előtti ellátásban, szolgálati járandóságban, balettművészeti életjáradékban, átmeneti bányászjáradékban, megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban, időskorúak járadékában vagy olyan ellátásban részesül, amely a nyugdíjszerű rendszeres szociális ellátások emeléséről szóló jogszabály hatálya alá tartozik.”

(2) A Gyvt. 19. § (4) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(4) A (2) bekezdésben meghatározott összeg számításánál – a kérelem benyújtásának időpontjában – közös háztartásban élő közeli hozzátartozóként (gondozó családként) kell figyelembe venni az egy lakásban együtt lakó, ott bejelentett lakóhellyel vagy tartózkodási hellyel rendelkező

- a) szülőt, a szülő házastársát vagy élettársát,
- b) 20 évesnél fiatalabb, önálló keresettel nem rendelkező gyermeket,
- c) 23 évesnél fiatalabb, önálló keresettel nem rendelkező, a nappali oktatás munkarendje szerint tanulmányokat folytató gyermeket,
- d) 25 évesnél fiatalabb, önálló keresettel nem rendelkező, felsőoktatási intézmény nappali tagozatán tanulmányokat folytató gyermeket,
- e) korhatárra való tekintet nélkül a tartósan beteg és a fogyatékos gyermeket,
- f) az a)–e) pontokba nem tartozó, a Csjt. alapján a szülő vagy házastársa által eltartott rokont.”

24. §

A Gyvt. 20. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„20. § (1) A feltételek fennállása esetén a gyámhatóság egy év időtartamra, de legfeljebb

- a) a (2) bekezdés a) pontja szerinti esetben a nagykorúvá vált gyermek 23. életévének betöltéséig,
- b) a (2) bekezdés b) pontja szerinti esetben a nagykorúvá vált gyermek 25. életévének betöltéséig

megállapítja a gyermek, nagykorúvá vált gyermek rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultságát.

(2) Az egyéb jogosultsági feltételek fennállása esetén nagykorúvá válása után is jogosult a gyermek a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre, ha

- a) nappali oktatás munkarendje szerint tanulmányokat folytat és 23. életévét még nem töltötte be, vagy
- b) felsőfokú oktatási intézmény nappali tagozatán tanul és a 25. életévét még nem töltötte be,

és a nagykorúvá válását megelőző második hónap első napja, valamint a nagykorúvá válását megelőző nap közötti időszakban legalább egy napig rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre volt jogosult.

(3) A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultságot, ideértve a 19. § (1a) bekezdés szerinti pénzbeli ellátásra való jogosultságot is, a gyámhatóság – hivatalból vagy kérelemre – felülvizsgálja, ha a megállapított jogosultság időtartama alatt a jogosultsági feltételekben változás következett be.

(4) A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultság

a) megszűnik az (1) bekezdésben meghatározott időtartam leteltével,

b) megszüntetésre kerül, ha

ba) a (3) bekezdés szerinti felülvizsgálat azzal az eredménnyel zárul, hogy a jogosultsági feltételek nem állnak fenn, vagy

bb) a gyermek gyermekvédelmi szakellátásba kerül.”

25. §

(1) A Gyvt. 20/B. § (4) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(4) A gyámhatóság annak a családbafogadó gyámként kirendelt hozzátartozónak, akinek pénzbeli ellátásra való jogosultsága

a) a tárgyév augusztus 1-jén fennáll, a tárgyév augusztus hónapjában – az augusztus hónapra járó pénzbeli ellátás összege mellett –,

b) a tárgyév november 1-jén fennáll, a tárgyév november hónapjában – a november hónapra járó pénzbeli ellátás összege mellett –

pótlékot folyósít.”

(2) A Gyvt. 20/B. § (6) és (7) bekezdése helyébe a következő rendelkezések lépnek:

„(6) Ha a pénzbeli ellátást jogerősen megállapították, az

a) a kérelem benyújtásától esedékes azzal, hogy ha a kérelmet

aa) a tárgyhónap tizenötödikéig nyújtották be, a támogatás teljes összegét,

ab) a tárgyhónap tizenötödikét követően nyújtották be, a támogatás ötven százalékát;

b) a hivatalbóli eljárás megindulásának napjától esedékes azzal, hogy ha a hivatalbóli eljárás

ba) a tárgyhónap tizenötödikéig megindult, a támogatás teljes összegét,

bb) a tárgyhónap tizenötödikét követően indult meg, a támogatás ötven százalékát

kell kifizetni.

(7) Ha a pénzbeli ellátásra való jogosultság megszűnik, az a jogosultság megszűnésének hónapjáig esedékes azzal, hogy ha a megszűnés

a) a tárgyhónap tizenötödikéig következik be, a támogatás ötven százalékát,

b) a tárgyhónap tizenötödikét követően következik be, a támogatás teljes összegét

kell kifizetni.”

26. §

A Gyvt. 20/C. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„20/C. § (1) Az óvodáztatási támogatásra való jogosultság megállapításának célja a halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek minél korábbi életkorban történő rendszeres óvodába járásának elősegítése.

(2) A gyámhatóság az óvodáztatási támogatásra való jogosultságát – kérelmére – annak a szülőnek állapítja meg,

- a) akinek gyermeke rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesül, és
- b) akinek gyermeke legkésőbb annak az óvodai nevelési évnél a kezdetéig, amelyben a gyermek az ötödik életévét betölti, megkezdte az óvodai nevelésben való tényleges részvételt és a kérelem benyújtását közvetlenül megelőző időszakban legalább két hónapon keresztül a gyámhatóságokról, valamint a gyermekvédelmi és gyámügyi eljárásról szóló kormányrendeletben foglaltak szerint rendszeresen jár óvodába, és
- c) aki önkéntes nyilatkozatot tesz arról, hogy gyermekének hároméves korában legfeljebb az iskola nyolcadik évfolyamán folytatott tanulmányait fejezte be sikeresen.

(3) Az óvodáztatási támogatás iránti kérelmet a szülői felügyeletet gyakorló szülő legfeljebb annak az óvodai nevelési évnél a kezdetéig terjesztheti elő, amely évben gyermeke az ötödik életévét betölti.

(4) A (2) bekezdés c) pontja szerinti nyilatkozatot mindkét szülőnek meg kell tennie, ha a szülői felügyeleti jogot mindketten gyakorolják.

(5) A gyámhatóság az óvodáztatási támogatást első alkalommal, ha az óvodáztatási támogatásra való jogosultság jogerős megállapítására

- a) az előző év december 5-e és a tárgyév június 4-e között kerül sor, a tárgyév június hónapjában,
- b) a tárgyév június 5-e és a tárgyév december 4-e között kerül sor, a tárgyév december hónapjában

folyósítja.

(6) Az első alkalmat követően a települési önkormányzat jegyzője a gyermek óvodai nevelési jogviszonyának fennállásáig június és december hónapban további óvodáztatási támogatást folyósít a szülőnek, ha

- a) a gyermek továbbra is rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesül, és
- b) a szülő a gyermek külön jogszabály szerinti rendszeres óvodába járásáról gondoskodik.

(7) Ha az óvodáztatási támogatás iránti kérelmet

- a) december 4-éig benyújtották és a támogatásra való jogosultság feltételei fennállnak, de a kérelem jogerős elbírálására december 4-éig,
- b) június 4-éig benyújtották és a támogatásra való jogosultság feltételei fennállnak, de a kérelem jogerős elbírálására június 4-éig

nem kerül sor, a további óvodáztatási támogatás folyósításának (6) bekezdés szerinti időpontjában kell folyósítani az első alkalommal járó óvodáztatási támogatást. Ha a további óvodáztatási támogatás folyósításának feltételei is fennállnak, akkor az első alkalommal járó és a további óvodáztatási támogatást együtt kell folyósítani.

(8) Az óvodáztatási támogatásra való jogosultság a megszüntetését követően a (2) és (3) bekezdésben foglalt feltételek fennállása esetén ismételten megállapítható azzal, hogy a rendszeres óvodába járást a külön jogszabályban meghatározott időszak tekintetében kell vizsgálni. Ebben az esetben a jogosultat a (6) bekezdés szerinti további óvodáztatási támogatás illeti meg.

(9) A támogatás összege gyermekenként első alkalommal húszezer forint, ezt követően esetenként és gyermekenként tízezer forint.

(10) A települési önkormányzat rendeletben előírhatja, hogy első alkalommal az óvodáztatási támogatást természetbeni formában kell biztosítani.”

27. §

A Gyvt. 25. § (5) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(5) A támogatás Magyarország területén használható fel

- a) részben vagy egészben a fiatal felnőtt tulajdonába kerülő, vagy már a fiatal felnőtt tulajdonában lévő lakás lakhatóvá tételére,
- b) építési telek, életvitelszerű lakhatásra alkalmas lakás, családi ház, tanya vásárlására, építésére, tulajdon- vagy tulajdonrész-szerzéssel járó felújítására vagy bővítésére,
- c) bérleti jogviszony létesítéséhez szükséges összeg megfizetésére, lakás bérleti díjának kifizetésére,
- d) önkormányzati bérlakás felújítására,
- e) államilag támogatott lakásprogramban vagy lakás-előtakarékossági programban való részvételre,
- f) otthonteremtést elősegítő hitelintézeti kölcsön összegű törlesztésére,
- g) indokolt esetben a tartósan beteg vagy fogyatékos fiatal felnőtt megfelelő ellátását biztosító, az Szt. hatálya alá tartozó bentlakásos szociális intézménybe fizetendő egyszeri hozzájárulásra.”

28. §

(1) A Gyvt. 26. § (2) és (3) bekezdése helyébe a következő rendelkezések lépnek:

„(2) Ha a fiatal felnőtt az otthonteremtési támogatást lakás bérleti díjának kifizetésére, államilag támogatott lakás-előtakarékossági programban való részvételre vagy ingatlan felújítására, bővítésre használja fel, a gyámhatóság az otthonteremtési támogatás összegének részletekben történő kifizetéséről dönthet. Az ingatlan felújítása, bővítése céljára megállapított otthonteremtési támogatás részletekben történő kifizetése esetén a következő részlet kifizetésére csak akkor kerülhet sor, ha a fiatal felnőtt az előző részlet cél szerinti felhasználásáról okmányokkal igazoltan elszámolt.

(3) A fiatal felnőtt az otthonteremtési támogatás gyámhatóság által elfogadott célra történő felhasználásáról legkésőbb a támogatás megállapításától számított egy éven belül okmányokkal igazoltan elszámol, kivéve ha az otthonteremtési támogatást lakás bérleti díjának kifizetésére vagy államilag támogatott lakás-előtakarékossági programban való részvételre használja fel. Ezekben az esetekben az otthonteremtési támogatás felhasználásáról az utolsó részlet kiegyenlítését követő hónap utolsó napjáig kell elszámolni.”

(2) A Gyvt. 26. § (5) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(5) A gyámhatóság öt év időtartamra elidegenítési tilalmat jegyeztet be az állam javára az ingatlan-nyilvántartásba az otthonteremtési támogatással megszerzett ingatlanra és az otthonteremtési támogatásból felújított, a támogatásban részesülő fiatal felnőtt tulajdonában vagy részben a tulajdonában lévő ingatlanra.”

29. §

(1) A Gyvt. 32. § (5) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép, és a § a következő (5a) bekezdéssel egészül ki:

„(5) A gyermekjóléti alapellátások igénybevételének – az (5a) bekezdésben foglalt kivétellel – a megkezdése előtt, valamint az utógondozói ellátás igénybevételének megkezdésekor

- a) állami fenntartású szolgáltató, intézmény esetén a szolgáltató vezetője, illetve az intézményvezető,
- b) egyházi és nem állami fenntartású szolgáltató, intézmény esetén a fenntartó vagy az általa megbízott személy

a kérelmezővel, illetve törvényes képviselőjével írásban megállapodást köt.

(5a) Gyermek átmeneti otthona és családok átmeneti otthona esetén az (5) bekezdés szerinti megállapodást az ellátás kezdetétől számított 15 napon belül kell megkötöni.”

(2) A Gyvt. 32. § (7) bekezdése a következő g) ponttal egészül ki:

[Az (5) bekezdés szerinti megállapodás tartalmazza]

„g) az ellátásra jogosult gyermek törvényes képviselője, illetve a fiatal felnőtt nyilatkozatát a 33. § (2) bekezdésében meghatározott tájékoztatás megtörténtéről.”

(3) A Gyvt. 32. §-a a következő (7a) bekezdéssel egészül ki:

„(7a) Családok átmeneti otthona esetén a megállapodás – a (7) bekezdésben foglaltakon túl – tartalmazza

- a) a gyermekkel együtt ellátásban részesülő személy gyermekgondozással kapcsolatos feladatait, a gondozás módját, mértékét, és
- b) a szülő nyilatkozatát arról, hogy a gyermekjóléti szolgáltatást nyújtó szolgáltatóval, illetve intézménnyel együttműködik.”

30. §

A Gyvt. 33. § (3) bekezdés a) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

(Az ellátásra jogosult gyermek törvényes képviselője, illetve a fiatal felnőtt köteles)

„a) a (2) bekezdésben meghatározott tájékoztatás megtörténtéről nyilatkozni, ha az ellátás igénybevételéről nem kötöttek megállapodást,”

31. §

A Gyvt. 34. § (6) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(6) Az ideiglenes hatállyal nevelőszülőnél vagy gyermekotthonban elhelyezett, továbbá a nevelésbe vett gyermekkel történő kapcsolattartásról a gyámhatóság hivatalból dönt. A gyermek legfeljebb két napra történő eltávozását és két napnál hosszabb időtartamú szabadságát a gyermekvédelmi gyám engedélyezi, ha arra a gyámhatóság döntésében felhatalmazta. A gyermekvédelmi gyám jelzi a gyámhatóságnak, ha a kapcsolattartás végrehajtása során a kapcsolattartásra jogosult és a gyermek vagy a kapcsolattartásra jogosult és a gyermek gondozási helyét biztosító személy, intézmény között vita keletkezik.”

32. §

A Gyvt. 38. §-a a következő (1a) bekezdéssel egészül ki:

„(1a) Az alapellátás hozzájárul a gyermek hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetének feltárásához, és a gyermek szocializációs hátrányának csökkentésével annak leküzdéséhez.”

33. §

(1) A Gyvt. 45. § (2) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(2) A gyermekek átmeneti gondozását – a szülői felügyeletet gyakorló szülő vagy más törvényes képviselő (a továbbiakban együtt: szülő) kérelmére vagy bejegyzésével – ideiglenes jelleggel, teljes körű ellátással kell biztosítani, ha a szülő egészségi állapota, életvezetési problémája, indokolt távolléte vagy más akadályoztatása miatt a gyermek nevelését a családban nem tudja megoldani, vagy utógondozói ellátásban részesül. A fogyatékos gyermek számára a különleges szükségleteihez igazodó ellátást kell biztosítani.”

(2) A Gyvt. 45. § (6) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(6) A gyermekek átmeneti gondozása az alapjául szolgáló ok fennállásáig, de legfeljebb tizenkettő hónapig tart, kivéve ha az utógondozói ellátásban részesülő szülő a gyermekével együtt veszi igénybe az ellátást. Ebben az esetben a gyermek átmeneti gondozása legfeljebb a szülő utógondozói ellátásának fennállásáig tartható fenn az utógondozói ellátás helyszínén.”

34. §

A Gyvt. 53. § (7) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(7) Az otthont nyújtó ellátásban részesülő gyermek családi pótlékának felhasználható részét a gyermek teljes körű ellátására vagy teljes körű ellátásának kiegészítésére kell fordítani, így különösen ruházattal, szabadidő-eltöltéshez, kulturálódáshoz, játékhoz, sporthoz szükséges eszközökkel való ellátására, fejlesztésére, tehetségének gondozására, továbbá a gyermekotthonban elhelyezett gyermek zsebpénzének biztosítására.”

35. §

A Gyvt. 53/A. § (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1) A gyámhatóság által elrendelt utógondozói ellátás keretében a fiatal felnőtt számára utógondozást és szükség szerinti ellátást kell biztosítani.”

36. §

A Gyvt. 55. § (7) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(7) A nevelőszülő a saját háztartásában – a működtetője közreműködésével – utógondozói ellátást nyújt.”

37. §

(1) A Gyvt. 57. § (1) bekezdés *a*) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

(A gyermekotthon)

„*a*) otthont nyújtó ellátást biztosít annak az ideiglenes hatállyal elhelyezett vagy nevelésbe vett gyermeknek, akit nem nevelőszülőnél helyeztek el,”

(2) A Gyvt. 57. § (3) bekezdés *a*) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

[A gyermekotthon az (1) és (2) bekezdésben foglaltak érdekében]

„*a*) tájékoztatja

aa) az ideiglenes hatállyal elhelyezett, a nevelésbe vett gyermek befogadásáról a gyámhatóságot, a gyermekvédelmi gyámot, a gyermekjóléti szolgálatot és a területi gyermekvédelmi szakszolgálatot,

ab) a 46. § alapján ellátott gyermek befogadásáról a szülőt vagy más törvényes képviselőt, a gyámhatóságot, a gyermekjóléti szolgálatot és a területi gyermekvédelmi szakszolgálatot,

ac) az utógondozói ellátott befogadásáról a gyámhatóságot és a területi gyermekvédelmi szakszolgálatot.”

(3) A Gyvt. 57. § (3) bekezdés *d*) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

[A gyermekotthon az (1) és (2) bekezdésben foglaltak érdekében]

„*d*) együttműködik a gyámhatóság határozata alapján kirendelt gyermekvédelmi gyámmal, elősegíti a gyámi feladatok ellátását, az otthont nyújtó ellátás rendszeres felülvizsgálatának előkészítését, és ennek megfelelően

da) elősegíti a gyermek és családja kapcsolattartását, a gyermek családjába történő visszatérését, ennek érdekében együttműködik a családdal, a gyermekjóléti szolgálattal, a területi gyermekvédelmi szakszolgálattal, valamint a gyámhatósággal,

db) rendszeresen tájékoztatja a gyámhatóságot a gyermek és a szülő kapcsolattartásáról a gyermek örökbefogadhatónak nyilvánítása érdekében,

dc) elősegíti a gyermek vallási vagy lelkiismereti meggyőződésének szabad megválasztását, kinyilvánítását, gyakorlását, hit- és vallásoktatásban való részvételét,

dd) felkészíti a gyermeket a családi életre és az önálló életvezetésre,

de) elősegíti, hogy a gyermek iskolai tanulmányai sikeres befejezésével, szakképzettség megszerzésével, illetve előtakarékossággal készüljön az önálló életre,

df) utógondozást biztosít a volt nevelésbe vett gyermeknek, illetve az utógondozói ellátásban részesült fiatal felnőttnek.”

38. §

A Gyvt. 60. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„60. § (1) A területi gyermekvédelmi szakszolgáltatás (a továbbiakban: gyermekvédelmi szakszolgáltatás) javaslatot tesz az ideiglenes hatályú elhelyezést követően, valamint a nevelésbe vételi eljárás során, illetve a nevelésbe vételt követően a gyermek ideiglenes gondozási helyére és a gyermek sorsának rendeződéséig a számára otthont nyújtó ellátást biztosító gondozási helyére (a továbbiakban: gondozási hely).

(2) Az ideiglenes gondozási hely meghatározása érdekében a gyermekvédelmi szakszolgáltatás kijelöli az ideiglenes hatállyal elhelyezett vagy nevelésbe vett gyermeket ideiglenesen befogadó nevelőszülőt vagy gyermekotthont.

(3) A gondozási hely meghatározása érdekében a gyermekvédelmi szakszolgáltatás a gyámhatóság megkeresésére

a) elvégzi a gyermek személyiségvizsgálatát, elkészíti a gyermekre vonatkozó szakvéleményt,

b) előkészíti az elhelyezési javaslatot és a gyermek egyéni elhelyezési tervét.”

39. §

A Gyvt. 61. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„61. § A gyermekvédelmi szakszolgáltatás ideiglenesen befogadó nevelőszülői feladatokat is ellátó nevelőszülői hálózatot és gyermekotthont működtethet.”

40. §

A Gyvt. 62. §-a a következő (4) bekezdéssel egészül ki:

„(4) Ha a terhességét eltitkoló válsághelyzetben lévő várandós anya kérelmére a gyámhatóság a gyermek lakóhelyéül a fővárosi területi gyermekvédelmi szakszolgálat székhelyét állapította meg, a fővárosi területi gyermekvédelmi szakszolgálat feladata a gyermek számára kiállított iratok megőrzése, valamint kiadása a gyámhatóság által megjelölt törvényes képviselő számára.”

41. §

A Gyvt. 64. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„64. § A gyermekvédelmi szakszolgáltatás az ideiglenes hatállyal elhelyezett, a nevelésbe vett gyermek törvényes képviselőjének ellátása érdekében biztosítja

- a) a gyermekvédelmi gyámi tevékenységet,
- b) az eseti gondnoki feladatok ellátását, amelynek keretében ellátja a gyermek képviselőjét, ha a gyermekvédelmi gyám a gyermeket nem képviselheti, illetve, ha – különleges szakértelmet igénylő ügyben – a gyermekvédelmi gyám nem tudja a gyermek képviselőjét ellátni.”

42. §

A Gyvt. VIII. Fejezete a következő 67/A. §-sal és azt megelőzően a következő alcímmel egészül ki:

„A hátrányos és a halmozottan hátrányos helyzet megállapítása

67/A. § (1) Hátrányos helyzetű az a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermek és nagykorúvá vált gyermek, aki esetében az alábbi körülmények közül egy fennáll:

a) a szülő vagy a családbafogadó gyám alacsony iskolai végzettsége, ha a gyermeket együtt nevelő mindkét szülőről, a gyermeket egyedül nevelő szülőről vagy a családbafogadó gyámról – önkéntes nyilatkozata alapján – megállapítható, hogy a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény igénylésekor legfeljebb alapfokú iskolai végzettséggel rendelkezik,

b) a szülő vagy a családbafogadó gyám alacsony foglalkoztatottsága, ha a gyermeket nevelő szülők bármelyikéről vagy a családbafogadó gyámról megállapítható, hogy a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény igénylésekor az Szt. 33. §-a szerinti aktív korúak ellátására jogosult vagy a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény igénylésének időpontját megelőző 16 hónapon belül legalább 12 hónapig álláskeresőként nyilvántartott személy,

c) a gyermek elégtelen lakókörnyezete, illetve lakáskörülményei, ha megállapítható, hogy a gyermek a településre vonatkozó integrált városfejlesztési stratégiában szegregátumnak nyilvánított lakókörnyezetben vagy félkomfortos, komfort nélküli vagy szükséglakásban, illetve olyan lakáskörülmények között él, ahol korlátozottan biztosítottak az egészséges fejlődéséhez szükséges feltételek.

(2) Halmozottan hátrányos helyzetű

a) az a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermek és nagykorúvá vált gyermek, aki esetében az (1) bekezdés a)–c) pontjaiban meghatározott körülmények közül legalább kettő fennáll,

b) a nevelésbe vett gyermek,

c) az utógondozói ellátásban részesülő és tanulói vagy hallgatói jogviszonyban álló fiatal felnőtt.

(3) A gyámhatóság a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultság elbírálásával egyidejűleg kérelemre – külön döntésben, a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultsággal egyező időtartamra – megállapítja a gyermek, nagykorúvá vált gyermek hátrányos vagy halmozottan hátrányos helyzetének fennállását.

(4) A hátrányos vagy halmozottan hátrányos helyzet fennállásának megállapítása a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultság megállapítását követően is kérelmezhető. Ebben az esetben az (1) bekezdésben meghatározott feltételek fennállását a kérelem benyújtásának időpontjára vonatkozólag kell vizsgálni, valamint a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet a kérelem benyújtásának napjától a fennálló rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény időtartamára állapítható meg.

(5) A gyámhatóság a tanulói vagy hallgatói jogviszonyban álló fiatal felnőtt utógondozói ellátásának igénybevételét elrendelő határozatában megállapítja a halmozottan hátrányos helyzet fennállását. A gyámhatóság a gyermek nevelésbe vételét és a tanulói vagy hallgatói jogviszonyban álló fiatal felnőtt utógondozói ellátásának igénybevételét elrendelő jogerős határozatát megküldi a 138. § (1) bekezdése szerinti nyilvántartást vezető gyámhatóság részére.

(6) A gyámhatóság a tanulói vagy hallgatói jogviszonyban álló fiatal felnőtt utógondozói ellátásának megszűnése vagy megszüntetése esetén megállapítja a halmozottan hátrányos helyzet fennállásának megszűnését. A gyámhatóság a gyermek nevelésbe vételének és a tanulói vagy hallgatói jogviszonyban álló fiatal felnőtt utógondozói ellátásának megszűnéséről vagy megszüntetéséről szóló jogerős határozatát megküldi a 138. § (1) bekezdése szerinti nyilvántartást vezető gyámhatóság részére.”

43. §

A Gyvt. 70. § (1) bekezdés c) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

(A gyámhatóság)

„c) a nevelésbe vett gyermek feletti szülői felügyeleti jogot a nevelésbe vétel előtt gyakorló azon szülő kérelmére, akinek a szülői felügyeleti joga szünetel – a nevelésbe vett gyermek gyámjának meghallgatásával–”

(hozzájárulhat ahhoz, hogy a szülő egészségi állapota, indokolt távolléte vagy más családi ok miatt a gyermeket a szükséges ideig más, általa megnevezett család átmenetileg befogadja, gondozza és nevelje, feltéve, hogy a családbafogadás a gyermek érdekében áll.)

44. §

A Gyvt. 72. § (1) bekezdésének nyitó szövegrésze helyébe a következő rendelkezés lép:

„Ha a gyermek felügyelet nélkül marad, vagy testi, értelmi, érzelmi és erkölcsi fejlődését családi környezete vagy önmaga súlyosan veszélyezteti, és emiatt azonnali elhelyezése szükséges, a gyámhatóság, valamint a rendőrség, az idegenrendészeti hatóság, a menekültügyi hatóság, az ügyészség, a bíróság, a büntetés-végrehajtási intézet parancsnoksága (a továbbiakban: beutaló szerv) a gyermeket fellebbezésre tekintet nélkül végrehajtható határozatával ideiglenesen”

[a) a nevelésére alkalmas, azt vállaló különélő szülőnél, más hozzátartozónál, illetve személynél, vagy ha erre nincs lehetőség,

b) a legközelebbi ideiglenes hatállyal elhelyezett gyermekek ellátását is biztosító nevelőszülőnél, vagy ha erre nincs lehetőség – az ideiglenes hatályú elhelyezés biztosítására is kijelölt – gyermekotthonban helyezi el, és erről haladéktalanul értesíti a gyámhatóságot, illetve külföldi állampolgárságú gyermek esetében – ide nem értve a 4. § (1) bekezdésének b) pontja szerinti személyt – a Kormány által kijelölt gyámhatóságot.]

45. §

A Gyvt. 73. § (1) bekezdés *b)* pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

[A gyámhatóság – a (3) bekezdésben meghatározott kivétellel – az ideiglenes hatályú elhelyezést követően – függetlenül attól, hogy arra mely beutaló szerv intézkedése alapján kerül sor, és hogy a döntést megfellebbezték-e – annak elrendelésétől számított]

„*b)* harmincöt napon belül elrendeli a gyermek nevelésbe vételét, valamint egyidejűleg meghatározza a gyermek gondozási helyét és dönt a 79. § (5) bekezdés *b)–g)* pontjai szerinti járulékos kérdésekről, vagy”

46. §

A Gyvt. 77–78. §-a helyébe és a 77. §-t megelőző alcím helyébe a következő alcím és rendelkezések lépnek:

„A nevelésbe vétel elrendelése

77. § (1) A nevelésbe vétel célja a gyermek otthont nyújtó ellátásának és törvényes képviselőjének biztosítása, amíg a gyermek

- a)* családja képessé válik a gyermek visszafogadására,
- b)* számára családbafogadó gyám rendelésére kerülhet sor,
- c)* örökbefogadása megtörténik, vagy
- d)* eléri nagykorúságát, ha az *a)–c)* pontban foglaltak teljesülésére nincs lehetőség.

(2) Az (1) bekezdés *d)* pontjában foglalt esetben a nevelésbe vétel célja a törvényes képviselő és az otthont nyújtó ellátás biztosítása mellett a gyermek felkészítése az önálló életre.

78. § (1) A gyámhatóság a gyermeket nevelésbe veszi, ha

- a)* a gyermek számára családbafogadó gyám rendelésére nem kerülhet sor, és
  - aa)* a gyermek fejlődését családi környezete veszélyezteti, és veszélyeztetettségét az alapellátás keretében biztosított szolgáltatásokkal, valamint a védelemben vétellel nem lehetett megszüntetni, illetve attól eredmény nem várható, továbbá, ha a gyermek megfelelő gondozása a családján belül nem biztosítható, vagy

vagy
ab) a szülő vagy mindkét szülő szülői felügyeleti jogát a bíróság megszüntette,

ac) a szülő vagy mindkét szülő elhalálozott, vagy

ad) a gyermeknek a *ab)* és *ac)* alponton kívül más okból nincs szülői felügyeletet gyakorló szülője,

b) a gyermek ideiglenes hatállyal nem helyezhető el a leendő örökbefogadó szülőnél, és

ba) a gyermek ismeretlen szülőktől származik, vagy

bb) a szülő gyermeke örökbefogadásához az örökbefogadó személyének és személyi adatainak ismerete nélkül tett hozzájáruló nyilatkozatot.

(2) A nevelésbe vétel elrendelésével egyidejűleg a gyámhatóság

a) a gyermek ideiglenes gondozási helyéül

aa) 12. életévét be nem töltött gyermek esetén – a 7. § (2) bekezdés szerinti kivételekkel – minden esetben, 12. életévét betöltött gyermek esetén lehetőség szerint nevelőszülőt, vagy – ha ez nem lehetséges, illetve a gyermek egészségi vagy személyiségállapota indokolja – ,

ab) gyermekotthont, vagy

ac) fogyatékosok vagy pszichiátriai betegek otthonát

jelöli ki,

b) a gyermek számára gyermekvédelmi gyámot rendel,

c) hivatalból dönt a szülővel vagy más hozzátartozóval való kapcsolattartás szabályozásáról, vagy arról, hogy a szülő vagy más hozzátartozó nem jogosult kapcsolattartásra,

d) három év alatti gyermek esetében megállapítja a különleges ellátási szükségletet,

e) megállapítja, ha a gyermek örökbe fogadható.

(3) A nevelésbe vett gyermek szülőjének szülői felügyeleti joga

a) az (1) bekezdés *a)* pont *aa)* és *ad)* alpontja szerinti esetben,

b) az (1) bekezdés *b)* pont *bb)* alpontja szerinti esetben a gyermek hathetes életkorának betöltéséig

szünetel.

(4) A gyámhatóság a gyermek nevelésbe vételéről soron kívül, fellebbezésre tekintet nélkül végrehajtható határozatban dönt.

(5) A gyermeknek az ideiglenes gondozási helyre viteléről a gyámhatóság rendelkezése alapján a gyermek szülője, gyámja, a gyermeket gondozó más személy, a nevelőszülői hálózatot működtető, a gyermekjóléti szolgálat vagy a gyámhatóság gondoskodik.

(6) Ha a gyámhatóság a nevelésbe vételi eljárás során vagy azt követően azt állapítja meg, hogy a szülői felügyelet megszüntetésének okai fennállnak, haladéktalanul pert indít a szülő ellen a szülői felügyeleti jog megszüntetése iránt.

(7) A gyámhatóság – ha arra a nevelésbe vételi eljárás során nem került sor – a nevelésbe vételt követően haladéktalanul eljárást indít a gyermek gondozási helyének meghatározása és a 79. § (5) bekezdés *b)–g)* pontjai szerinti járulékos kérdések eldöntése érdekében.”

47. §

A Gyvt. a 79. §-t megelőzően a következő alcímmel egészül ki:

„A gondozási hely meghatározása és a járulékos kérdések eldöntése”

48. §

A Gyvt. 79. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„79. § (1) A gyámhatóság lehetőség szerint már az ideiglenes hatályú elhelyezést követően vagy a nevelésbe vételi eljárás során, de legkésőbb a nevelésbe vételt követően meghatározza a gyermek gondozási helyét. A gyermek gondozási helyét a megyei, fővárosi gyermekvédelmi szakértői bizottság, valamint a 132. § (1) bekezdésében meghatározott szerv vagy személy szakvéleményének, a területi gyermekvédelmi szakszolgálat által készített elhelyezési javaslatnak és egyéni elhelyezési tervnek, továbbá a (3) és (4) bekezdés szerinti szempontoknak a mérlegelésével kell meghatározni.

(2) A gondozási hely meghatározására irányuló eljárás során a gyámhatóság meghallgatja a gyermek szülőjét, feltéve hogy szülői felügyeleti jogát nem szüntették meg, és a gyámhatóság tárgyalást tart.

(3) A gondozási hely meghatározása során figyelemmel kell lenni

- a)* a gyermek életkorára, egészségi állapotára, neveltségi szintjére,
- b)* a testvérek együttes elhelyezésére,
- c)* a gyermek nevelésének megkívánt folyamatosságára,
- d)* a gyermek vallási és lelkiismereti meggyőződésére,
- e)* a gyermek korábbi lakóhelyétől és nevelési-oktatási intézményétől való távolságra,
- f)* a 141. § (1) bekezdés *a)* és *b)* pontja szerinti nyilvántartások alapján rendelkezésre álló férőhelyekre.

(4) A gyermek gondozási helyéül 12. életévét be nem töltött gyermek esetén – a 7. § (2) bekezdés szerinti kivételekkel – minden esetben, a 12. életévét betöltött gyermek esetén lehetőség szerint nevelőszülő, vagy ha ez nem lehetséges, gyermekotthont, illetve fogyatékos vagy pszichiátriai betegek otthonát kell kijelölni.

(5) A gyermek gondozási helyének meghatározására irányuló eljárás eredményeként a gyámhatóság dönt

- a)* a gyermek gondozási helyéről,
- b)* a gyermekvédelmi gyám személyéről,
- c)* a kapcsolattartásra jogosult szülővel vagy más hozzátartozóval való kapcsolattartásról,
- d)* a gyermekre vonatkozó elhelyezési javaslat és egyéni elhelyezési terv elfogadásáról vagy módosításáról,
- e)* a gyermek után fizetendő gondozási díjról,
- f)* a (6) bekezdésben foglalt figyelembevételével a gyermek ellátási szükségletéről,
- g)* a (7) bekezdésben foglalt feltételek fennállása esetén a gyermek örökbe fogadhatóságáról [a *b)*–*g)* pontban foglaltak a továbbiakban együtt: járulékos kérdések].

(6) A gyámhatóság a gyermek ellátási szükségletét a megyei, fővárosi gyermekvédelmi szakértői bizottság szakvéleménye mérlegelésével állapítja meg. Három év alatti gyermek esetében a különleges ellátási szükséglet megállapításához nem szükséges a megyei, fővárosi gyermekvédelmi szakértői bizottság szakvéleménye.

(7) A gyámhatóság akkor állapítja meg, hogy a nevelésbe vett gyermek örökbe fogadható, ha

a) a szülő vagy mindkét szülő szülői felügyeleti jogát a bíróság megszüntette,

b) a szülő vagy mindkét szülő elhalálozott,

c) a gyermek ismeretlen szülőktől származik,

d) a szülő gyermeke örökbefogadásához az örökbefogadó személyének és személyi adatainak ismerete nélkül tett hozzájáruló nyilatkozatot és a gyermek betöltötte hathetes életkorát,

e) a szülő hozzájárult, hogy gyermekét általa ismert személy fogadja örökbe,

f) a gyermek örökbe fogadhatóvá nyilvánításáról hozott határozat jogerőre emelkedett.

(8) A gyermeknek a gondozási helyre viteléről a gyámhatóság rendelkezése alapján a gyermek szülője, gyámja, a gyermeket gondozó más személy, a nevelőszülői hálózatot működtető, a gyermekjóléti szolgálat vagy a gyámhatóság gondoskodik.”

49. §

A Gyvt. 80. §-a és az azt megelőző alcím helyébe a következő alcím és rendelkezés lép:

„A nevelésbe vétel megvalósulása

80. § (1) A nevelésbe vételhez kapcsolódó, a gyermek véleményét figyelembe vevő egyéni elhelyezési terv megvalósításában, a feladatok teljesítésében a gyermek gyermekvédelmi gyámja, gondozója, valamint – ha szülői felügyeleti joga nem szűnt meg – a szülője, a szülő lakóhelye szerint illetékes gyermekjóléti szolgálat és települési önkormányzat együttműködik.

(2) A gyámhatóság a nevelésbe vett gyermek és a kapcsolattartásra jogosult szülő, illetve más hozzátartozó kapcsolatát, a szülőnek, más hozzátartozónak a nevelőszülővel, a gyermekotthonnal, a fogyatékosok vagy pszichiátriai betegek otthonával és a gyermekvédelmi gyámmal való együttműködését, továbbá a szülő, más hozzátartozó magatartásában, életvitelében és körülményeiben beálló változásokat folyamatosan figyelemmel kíséri.

(3) Ha a nevelésbe vett gyermek szülője vagy más hozzátartozója a gyámhatósági határozatban biztosított kapcsolattartási jogával a gyermek vagy a gyermeket gondozó személy sérelmére visszaél és magatartásával a gyermek nevelését, testi, értelmi, érzelmi és erkölcsi fejlődését veszélyezteti, a gyermeket gondozó személy, illetve a gyermekvédelmi gyám kezdeményezheti a gyámhatóságnál, illetve a bíróságnál a kapcsolattartási jog korlátozását, a felügyelt kapcsolattartás elrendelését, a kapcsolattartás szüneteltetését vagy megvonását.

(4) Ha a nevelésbe vett gyermek kapcsolattartásra jogosult szülője neki felróhatóan, a gyermek érdekét súlyosan sértő módon nem működik együtt a gyermeket gondozó nevelőszülővel vagy intézménnyel, a gyermekével nem tart kapcsolatot, továbbá magatartásán, életvitelén, körülményein a gyermek nevelésbe vételének megszüntetése céljából nem változtat, illetőleg, ha a szülői felügyelet megszüntetésének egyéb oka valósul meg, a gyámhatóság pert indít a szülő ellen szülői felügyeleti jogának megszüntetése iránt, vagy a Csjt. 48/A. §-ában foglalt feltételek fennállása esetén örökbe fogadhatóvá nyilvánítja a gyermeket.”

50. §

A Gyvt. a következő 80/A. §-sal és azt megelőzően a következő alcímmel egészül ki:

„A nevelésbe vétel felülvizsgálata

80/A. § (1) A gyámhatóság a nevelésbe vétel fenntartásának szükségességét a gyermek gondozási helyét meghatározó döntés jogerőre emelkedését követő első két évben félévente felülvizsgálja, kivéve ha a gyermek nevelésbe vétele megszüntetésének, családbafogadásának vagy örökbefogadásának előkészítése zajlik, vagy a gyermek elhelyezése, illetve a szülői felügyeleti jog megszüntetése tárgyában per van folyamatban. A felülvizsgálat során a gyámhatóság értékeli

a) a gondozási hely megfelelőségét a gyermek számára,

b) az egyéni elhelyezési tervben foglaltak teljesülését,

c) a kapcsolattartásra jogosult szülővel, illetve más hozzátartozóval való kapcsolat alakulását, a gyermek nevelésbe vétele megszüntetéséhez szükséges feltételek változását, a szülői felügyeleti jog visszaállítása iránti perindítás szükségességét, a gyermek családbafogadásának lehetőségét, a gyermek harmadik személynél történő elhelyezése iránti perindítás szükségességét,

d) az örökbe fogadhatóvá nyilvánítás iránti eljárás, illetve a szülői felügyeleti jog megszüntetése iránti perindítás szükségességét,

e) – különösen kilenc év alatti gyermek esetén – a gyermek örökbefogadásának lehetőségét,

f) örökbe fogadható gyermek esetén – kivéve ha az már folyamatban van – az örökbefogadása érdekében a területi gyermekvédelmi szakszolgálat által tett intézkedéseket.

(2) A gyámhatóság a nevelésbe vétel fenntartásának szükségességét a gyermek gondozási helyét meghatározó döntés jogerőre emelkedését követő harmadik évtől kezdve – a (3) bekezdés szerinti kivétellel – évente felülvizsgálja, amelynek során értékeli az (1) bekezdésben foglaltakat.

(3) A gyámhatóság a nevelésbe vétel fenntartásának szükségességét kilenc év fölötti gyermek esetében a gyermek gondozási helyét meghatározó döntés jogerőre emelkedését követő harmadik évtől kétévente felülvizsgálja. Ennek során értékeli

a) a gondozási hely megfelelőségét a gyermek számára,

b) az egyéni elhelyezési tervben foglaltak teljesülését,

c) a kapcsolattartásra jogosult szülővel, illetve más hozzátartozóval való kapcsolat alakulását, a gyermek nevelésbe vétele megszüntetéséhez szükséges feltételek változását, a szülői felügyeleti jog visszaállítása iránti perindítás szükségességét, a gyermek családbafogadásának lehetőségét.

(4) A gyámhatóság a nevelésbe vétel fenntartásának szükségességét soron kívül felülvizsgálja

a) a gyermekvédelmi gyám kérelmére,

b) hivatalból, ha

ba) a gyermek szüleinek a szülői felügyeleti jogát a bíróság megszüntette vagy a szülők elhaláloztak,

bb) a felülvizsgálatot indokoló egyéb körülmény jut a tudomására.

(5) A gyámhatóság a nevelésbe vétel felülvizsgálata során dönt az egyéni elhelyezési terv fenntartásáról vagy módosításáról, illetve – szükség szerint a megyei, fővárosi

gyermekvédelmi szakértői bizottság véleményének beszerzésével és mérlegelésével – a gyermek gondozási helyének megváltoztatásáról.

(6) Ha a területi gyermekvédelmi szakszolgálat és az országos örökbefogadási nyilvántartás – a nyilvántartott adatai, a gyermek életkora, egészségi állapota és egyéb körülményei figyelembevételével adott – tájékoztatása alapján a gyermek örökbefogadására reális esély van, a gyámhatóság megindítja az örökbe fogadhatóvá nyilvánítás iránti eljárást.

(7) A gyámhatóság a nevelésbe vétel felülvizsgálata eredményeként hozott határozatában megállapítja, ha a gyermek örökbe fogadható. A (4) bekezdés *b)* pont *ba)* alpontjában foglaltak fennállásakor a gyámhatóság minden esetben megállapítja a gyermek örökbefogadhatóságának tényét.

(8) Ha a gyámhatóság a felülvizsgálat során valószínűsíti, hogy a gyermek nevelésbe vétele a különélő másik szülőnél vagy harmadik személynél történő elhelyezéssel megszüntethető lenne, haladéktalanul pert indít a gyermeket korábban gondozó szülő (szülők) ellen a gyermeknek a különélő másik szülőnél vagy harmadik személynél történő elhelyezése iránt.”

51. §

A Gyvt. a következő 80/B. §-sal és azt megelőzően a következő alcímmel egészül ki:

„A gondozási hely megváltoztatása

80/B. § (1) A gyámhatóság a gyermek gondozási helyét hivatalból vagy kérelemre megváltoztatja, ha

a) azok a körülmények, amelyekre a gondozási hely meghatározására irányuló döntését alapozta, később lényegesen megváltoztak, vagy

b) a kijelölt gondozási hely a gyermek érdekében ellentétes, vagy

c) a gyermekotthon telephelye vagy a nevelőszülő lakóhelye megváltozik,

és ezért a gyermek nevelését az addigi ellátási formában már nem, vagy nem megfelelő módon lehet biztosítani.

(2) A gyámhatóság a gondozási hely megváltoztatásáról soron kívül, fellebbezésre tekintet nélkül végrehajtható határozatban dönt.

(3) A gyámhatóság a gyermek gondozási helyének azonnali hatállyal történő megváltoztatásáról fellebbezésre tekintet nélkül végrehajtható határozatban dönt, ha a gyermek érdekét gondozási helye súlyosan veszélyezteti, illetve ha a gyermekvédelmi gyám a gyermeket súlyos veszélyeztetettsége miatt másik, biztonságos gondozási helyre viszi, erről a gyámhatóságot egyidejűleg értesíti, és kéri a kijelölt gondozási hely megváltoztatását.

(4) A gyermekvédelmi gyám felmentése vagy elmozdítása esetén a gyámhatóság egyidejűleg új gyermekvédelmi gyámot rendel. Az egyes gyámi feladatok ellátására gyámként kirendelt nevelőszülő gyámi tisztségből való felmentése vagy elmozdítása esetén valamennyi gyámi feladatot a gyermekvédelmi gyám látja el.

(5) Gondozási helyen lévő gyermekként kell figyelembe venni azt a gyermeket is, aki átmenetileg tartózkodik a gondozási helyén kívül, így különösen, ha

- a) kórházi kezelés alatt áll,
- b) diákotthonban, kollégiumban van,
- c) tanulmányai folytatása, illetve üdülés céljából harminc napot meghaladóan külföldön tartózkodik,
- d) előzetes letartóztatásban van, illetve szabadságvesztését vagy egyéb büntetését tölti, vagy
- e) a gyermek örökbefogadásának előkészítése során a szülő-gyermek kapcsolat kialakulása érdekében a kötelező gondozásba kihelyezést megelőzően az örökbe fogadni szándékozóknál tartózkodik.

(6) A gyermek tartózkodási helyét, illetve annak megváltoztatását – az (5) bekezdés a) és d) pontjának kivételével – a gyermekvédelmi gyám bejelenti a gyámhatóságnak, és kéri annak jóváhagyását. Az (5) bekezdés a) és d) pontjában meghatározott esetekben a gyermekvédelmi gyám értesíti a gyámhatóságot a gyermek tartózkodási helye megváltozásáról.

(7) A gyámhatóság a (3) és a (6) bekezdésben meghatározott kérelemről annak megérkezését követő naptól számított huszonegy napon belül dönt. Ha a gyámhatóság huszonegy napon belül nem dönt, a bejelentett tartózkodási helyet jóváhagyottnak kell tekinteni. A gyámhatóság a gyermekvédelmi gyám kérelmét akkor utasítja el, ha a tartózkodási hely kijelölése vagy a gondozási hely megváltoztatása nem áll a gyermek érdekében.”

52. §

A Gyvt. a 81. §-t megelőzően a következő alcímmel egészül ki:

„A nevelésbe vétel megszüntetése és megszűnése”

53. §

A Gyvt. 81. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„81. § (1) A gyámhatóság – kivéve ha a szülő szülői felügyeleti jogát megszüntették vagy az megszűnt – a szülő kérelmére, vagy a szülő és a gyermekvédelmi gyám együttes kérelmére vagy hivatalból a gyermek nevelésbe vételét megszünteti, ha annak okai már nem állnak fenn. Ha a nevelésbe vétel megszüntetését a szülő kéri, a megszüntetéssel egyidejűleg hatályát veszti a szülőnek a Csjt. 48. § (3) bekezdése alapján tett jognyilatkozata.

(2) A nevelésbe vétel megszűnik, ha a gyermeket családbafogadták, örökbe fogadták, nagykorúvá vált, vagy a bíróságnak a gyermekelhelyezésre vonatkozó döntését követően a gyermek a különélő másik szülőhöz vagy harmadik személyhez került.”

54. §

A Gyvt. 82. §-a és az azt megelőző alcím helyébe a következő alcím és rendelkezés lép:

„A gyermekvédelmi szakértői bizottság

82. § (1) A megyei, fővárosi gyermekvédelmi szakértői bizottságot a megyei, fővárosi területi gyermekvédelmi szakszolgálat működteti. Az országos gyermekvédelmi szakértői bizottság vezetőjét és tagjait a miniszter jelöli ki ötéves időtartamra.

(2) A megyei, fővárosi, illetve az országos gyermekvédelmi szakértői bizottság legalább három tagból, a speciális szükségletű gyermekek vizsgálata esetén legalább öt tagból áll. A szakértői bizottság állandó tagja egy fő gyermekorvos, egy fő gyermek-szakpszichológus és egy fő szociális munkás. A speciális szükségletű gyermekek esetében a három állandó tagból álló bizottság kiegészül egy fő pszichiáterrel és egy fő gyógypedagógussal. A gyermekvédelmi szakértői bizottság munkájába – felkérésre – bevonható a gyermek egészségi, mentális és általános személyiségállapota szerinti eseti szakértő is.

(3) A megyei, fővárosi gyermekvédelmi szakértői bizottság a gyámhatóságnak, az országos gyermekvédelmi szakértői bizottság a miniszternek évente beszámol a tevékenységéről.

(4) A megyei, fővárosi gyermekvédelmi szakértői bizottság szakvéleménye tartalmazza a gyermek állapotának megfelelő ellátási formára és az egyéni elhelyezési tervre vonatkozó javaslatot, annak indokolásával együtt.

(5) A megyei, fővárosi gyermekvédelmi szakértői bizottság a gyermek örökbefogadásának előkészítése céljából a területi gyermekvédelmi szakszolgálat megkeresésétől számított 30 napon belül összefoglaló véleményt készít a gyermek egészségi és személyiségállapotáról, az életkorához viszonyított értelmi, érzelmi és mozgásfejlettségi szintjéről.

(6) A megyei, fővárosi gyermekvédelmi szakértői bizottság szakvéleményének felülvizsgálatát, valamint szükség szerinti új szakvélemény készítését a gyámhatóság megkeresése alapján az országos gyermekvédelmi szakértői bizottság végzi.”

55. §

A Gyvt. XII. Fejezet „A gyám kirendelése és jogállása” alcíme helyébe a következő alcím lép:

„A gyermekvédelmi gyám kirendelése és jogállása

84. § (1) A gyámhatóság a gyermek részére gyermekvédelmi gyámot rendel, ha

- a) ideiglenes hatállyal nevelőszülőnél, gyermekotthonban vagy más bentlakásos intézményben helyezte el a gyermeket, és pert indított a szülői felügyelet megszüntetése iránt,
- b) a gyermek szülei hozzájárultak a gyermek ismeretlen személy által történő örökbefogadásához,
- c) a gyermek szülei ismeretlen helyen tartózkodnak, a gyermek a harmadik országbeli állampolgárok beutazásáról és tartózkodásáról szóló törvény, valamint a menedéjogról szóló törvény szerint kísérő nélküli kiskorúnak minősül vagy a szülők bármilyen más okból nem gyakorolják szülői felügyeleti jogukat, és egyik esetben sem lehetséges családbafogadó gyám kirendelése,
- d) nevelésbe vette a gyermeket.

(2) A gyámhatóság a gyermek számára – gondozási helyétől függetlenül – a területi gyermekvédelmi szakszolgálat javaslata alapján gyermekvédelmi gyámot rendel. A gyermek

gondozási helyének megváltozása esetén a gyámhatóság kizárólag akkor rendelhet ki másik gyermekvédelmi gyámot a gyermek részére, ha az új gondozási helyen a gyámság ellátása másként nem biztosítható.

(3) A gyermekvédelmi gyám a feladatait a területi gyermekvédelmi szakszolgálattal létesített közalkalmazotti jogviszony keretében, önálló munkakörben látja el.

(4) Nem lehet gyermekvédelmi gyám

a) a gyámhatóság vezetője vagy ügyintézője,

b) a területi gyermekvédelmi szakszolgálat vezetője,

c) a gyermekotthon és a nevelőszülői hálózat vezetője vagy foglalkoztatottja,

d) a gyermek nevelőszülője.

(5) A gyermekvédelmi gyám munkavégzéssel járó egyéb jogviszonyt – tudományos, oktatói, művészeti, lektori, szerkesztői, valamint jogi oltalom alá eső szellemi tevékenység kivételével – csak a munkáltatói jogkör gyakorlójának engedélyével létesíthet.

(6) A gyermekvédelmi gyám egyidejűleg legfeljebb harminc gyermek gyámságát láthatja el.

(7) A gyermekvédelmi gyám mellett a gyámhatóság egyes, e törvényben meghatározott gyámi feladatok ellátására gyámként kirendelheti a nevelőszülőt, feltéve hogy a nevelőszülő a gyámságot vállalja.

85. § (1) A gyermekvédelmi gyámra az e törvényben meghatározott kivételekkel a Csjt. gyámságra vonatkozó rendelkezései az irányadóak.

(2) A gyermekvédelmi gyám kezdeményezheti a gyámhatóságnál egyes gyámi feladatok ellátására a nevelőszülő gyámként történő kirendelését, ha

a) a nevelőszülő már legalább két éve saját háztartásában neveli a gyermeket,

b) nincs folyamatban eljárás a nevelésbe vétel megszüntetésére,

c) a nevelőszülő vállalja a gyermek törvényes képviselőjének 87. § (1) bekezdés a)–c) pontja szerinti ellátását.

(3) A gyámsággal járó jogok és köteleességek a gyermekvédelmi gyámot a kirendelő határozat közlését követő naptól kezdve illetik meg, illetve terhelik.

(4) A gyermekvédelmi gyám tevékenységét a gyámhatóság irányítja és felügyeli, a gyermekvédelmi gyám feladatainak ellátásához szükséges feltételeket a területi gyermekvédelmi szakszolgálat biztosítja.

(5) A gyermekvédelmi gyám és az egyes gyámi feladatok ellátására gyámként kirendelt nevelőszülő a működéséről, valamint a gyámsága alatt álló gyermek ügyeiről félévente írásban tájékoztatást ad a gyámhatóságnak. A tájékoztatás elkészítéséhez a gyermeket gondozó nevelőszülő, gyermekotthon, fogyatékosok vagy pszichiátriai betegek otthona segítséget nyújt. E tájékoztatási kötelezettség nem érinti a törvény szerinti számadási kötelezettséget.

(6) Ha a gyámhatóság a gyermekvédelmi gyámot tisztségéből felmenti, elmozdítja vagy azonnali hatállyal felfüggeszti, ezen határozatával egyidejűleg – amennyiben a gyermek otthon nyújtó ellátása továbbra is szükséges – új gyermekvédelmi gyámot rendel. Az egyes gyámi feladatok ellátására gyámként kirendelt nevelőszülő gyámi tisztségéből való felmentése,

elmozdítása vagy azonnali hatályú felfüggesztése esetén valamennyi gyámi feladatot a gyermekvédelmi gyám látja el.”

56. §

A Gyvt. 86. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„86. § (1) A gyermekvédelmi gyám figyelemmel kíséri és elősegíti a gyermek testi, értelmi, érzelmi és erkölcsi fejlődését, nevelését, valamint ellenőrzi a gyermek teljes körű ellátásának megvalósulását. Ennek érdekében a gyermekvédelmi gyám

a) a gyermek életkorának megfelelően a gyermekkel személyes és közvetlen találkozást, beszélgetést kezdeményez

aa) a kirendelését követően legfeljebb tizenöt napon belül,

ab) a kirendelése időtartama alatt legalább havonta egy alkalommal, a hatodik életévét be nem töltött gyermek esetén legalább kéthetente egy alkalommal,

b) a gyermek számára telefonon történő elérhetőséget, illetve kérésére a gondozási helyén vagy semleges helyen történő találkozást biztosít,

c) a szülőkkal, más hozzátartozókkal való kapcsolattartást figyelemmel kíséri, szükség esetén elősegíti,

d) a gyermek oktatását biztosító nevelési-oktatási intézményekkel kapcsolatot tart, figyelemmel kíséri a gyermek iskolai előmenetelét, magatartását,

e) együttműködik a gyermekjóléti szolgálattal a gyermek vér szerinti családjá helyzetének megismerése érdekében,

f) a kirendelését követően harminc napon belül felveszi a kapcsolatot a gyermek szüleiével, és fenntartja azt a gyermekvédelmi gondoskodás időtartama alatt, továbbá a nevelésbe vétel megszüntetését követően három hónapig, kivéve ha a szülők hozzájárultak gyermekük örökbefogadásához vagy a bíróság megszüntette szülői felügyeleti jogukat, illetve a gyámhatóság örökbefogadhatóvá nyilvánította a gyermeket,

g) a gondozási helyről történő engedély nélküli távozás esetén a gyermeket – ha ismert, hogy hova távozott – visszaviszi a gondozási helyére, ellenkező esetben megteszi a gyermek felkutatásához szükséges intézkedéseket,

h) szükség szerint, de legalább félévente jelentést készít a gyámhatóságnak a gyermek helyzetéről,

i) a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatairól és működésük feltételeiről szóló miniszteri rendeletben meghatározottak szerint részt vesz a gyermek egyéni gondozási-nevelési tervének elkészítésében.

(2) Ha a gyermekvédelmi gyám mellett a gyámhatóság egyes gyámi feladatok ellátására gyámként kirendeli a nevelőszülőt, a gyermekvédelmi gyám és a nevelőszülő köteles egymással együttműködni.

(3) A gyámot a gyermek elhelyezésének joga nem illeti meg, és a gyermek 80/B. § (5) bekezdés b) és c) pontja szerinti tartózkodási helyét csak a gyámhatóság engedélyével változtathatja meg, kivéve a 80/B. § (3) bekezdésében foglalt esetet.

(4) A gyermekvédelmi gyám a gyermekkel közösen választja meg a gyermek életpályáját, figyelembe véve – feltéve, hogy szülői felügyeleti jogát nem szüntették meg vagy az nem szűnt meg – a nevelésbe vett gyermek szülőjének véleményét, a gyermek képességeit, egyéb körülményeit. Az életpálya kijelölésével kapcsolatos vitában a gyámhatóság dönt.”

57. §

A Gyvt. 92. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„92. § (1) Utógondozásnak van helye

a) a nevelésbe vétel megszüntetését követően – kivéve ha a gyermeket örökbe fogadták – legalább egy év időtartamra, de legfeljebb a gyermek 18. életévének betöltéséig,

b) a nevelésbe vétel megszűnését követően a fiatal felnőtt kérelmére legfeljebb egy év időtartamra,

c) az otthonteremtési támogatás igénylésének, felhasználásának és elszámolásának időtartamára.

(2) Az utógondozást

a) a gyermek tekintetében a lakóhelye szerinti gyermekjóléti szolgálat,

b) a fiatal felnőtt tekintetében a befogadó szülői hálózatot működtető, a gyermekotthon, az utógondozó otthon vagy a külső férőhely működtetőjének

utógondozója látja el.

(3) A gyámhatóság elrendeli az utógondozást az otthonteremtési támogatás iránti kérelem előterjesztésekor, valamint meghosszabbítja az utógondozást az annak időtartama alatt nyújtott otthonteremtési támogatás elszámolásának időpontjáig.

(4) Az utógondozás az (1) bekezdés *b)* pontja szerinti esetben ismételten elrendelhető, kivéve ha a korábbi utógondozás megszüntetésére a (6) bekezdés *c)* pontjában foglaltak miatt került sor.

(5) Megszűnik az utógondozás

a) az (1) bekezdés *a)* pontja szerinti esetben a határozatban megjelölt időtartam elteltével,

b) az (1) bekezdés *b)* pontja szerinti esetben a határozatban megjelölt időtartam elteltével, de legkésőbb a fiatal felnőtt 24. életévének betöltésével,

c) az (1) bekezdés *c)* pontja szerinti esetben az otthonteremtési támogatással való elszámolással, kivéve ha a gyámhatóság az otthonteremtési támogatást kizárólag ingatlanvásárlás céljára engedte felhasználni.

(6) A gyámhatóság az utógondozást megszünteti, ha

a) egyéb gyermekvédelmi intézkedést rendeltek el,

b) azt a fiatal felnőtt kéri, kivéve ha otthonteremtési támogatásban részesül,

c) a fiatal felnőtt az utógondozóval önhibájából legalább három hónapja nem működik együtt.”

58. §

A Gyvt. 93. § (1) bekezdés *b)* pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

[A gyámhatóság a fiatal felnőtt kérelmére, – illetve a gyermek nagykorúságának elérése előtt a gyám (hivatásos gyám) javaslatának figyelembevételével – elrendeli az utógondozói ellátást, ha a gyermek, illetve a fiatal felnőtt átmeneti vagy tartós nevelésbe vétele nagykorúvá válásával szűnt meg, és]

„*b*) köznevelési, felsőoktatási vagy felnőttképzési intézménnyel (szolgáltatóval) tanulói, hallgatói vagy felnőttképzési jogviszonyban áll, vagy”

59. §

A Gyvt. 93. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„93. § (1) A gyámhatóság a gyermek vagy a fiatal felnőtt kérelmére – a gyermek nagykorúságának elérése előtt a gyermekvédelmi gyám javaslatának figyelembevételével – elrendeli az utógondozói ellátást, ha a gyermek, illetve a fiatal felnőtt nevelésbe vétele nagykorúvá válásával szűnt meg, és

- a*) létfenntartását önállóan biztosítani nem tudja, vagy
- b*) köznevelési, felsőoktatási vagy felnőttképzési intézménnyel (szolgáltatóval) tanulói, hallgatói vagy felnőttképzési jogviszonyban áll, vagy
- c*) szociális bentlakásos intézménybe felvételét várja.

(2) Az utógondozói ellátást a fiatal felnőtt, ha

a) az (1) bekezdés *a*) pontja szerinti ok miatt részesül ellátásban, a 21. életévének, vagy ha speciális vagy különleges ellátási szükségletüként töltötte be nagykorúságát, 22. életévének,

b) az (1) bekezdés *b*) pontja szerinti ok miatt részesül ellátásban, a 22. életévének, ha felsőoktatási intézménnyel áll hallgatói jogviszonyban, 25. életévének,

c) az (1) bekezdés *c*) pontja szerinti ok miatt részesül ellátásban, a felvétel időpontjáig, de legkésőbb 22. életévének

betöltéséig kérheti.

(3) Az (1) bekezdés *a*) pontjának alkalmazásában akkor nem biztosított a fiatal felnőtt létfenntartása, ha

a) a havi jövedelme az öregségi nyugdíj legkisebb összegének háromszorosát nem haladja meg, vagy

b) a nagykorúvá válásának időpontjában a rendelkezésére bocsátott készpénzvagyományának értéke az öregségi nyugdíj legkisebb összegének negyvenszerezését nem haladja meg.

(4) Az utógondozói ellátás elrendeléséről a gyámhatóság fellebbezésre tekintet nélkül végrehajtható határozatban dönt.

(5) Az otthonteremtési támogatásban részesült fiatal felnőtt utógondozói ellátását a gyámhatóság akkor rendeli el, ha a fiatal felnőtt létfenntartását vagy lakhatását veszélyeztető, rendkívüli élethelyzetbe került.

(6) Az utógondozói ellátás ismételten elrendelhető az (1) bekezdésben meghatározott ok fennállása esetén, legfeljebb a (2) bekezdésben meghatározott időtartamig.

(7) Nincs helye az utógondozói ellátás ismételt elrendelésének, ha az utógondozói ellátás megszüntetésére a (10) bekezdés *b*)–*f*) pontjában foglaltak miatt került sor és a megszüntető határozat jogerőre emelkedésétől számítva egy év még nem telt el.

(8) Az (1) bekezdés *a)* és *c)* pontjában meghatározott ok alapján elrendelt utógondozói ellátásban részesülő munkaképes fiatal felnőtt köteles a munkaügyi központtal együttműködni.

(9) Megszűnik az utógondozói ellátás, ha a fiatal felnőtt

a) az (1) bekezdés *a)* pontja szerinti ok miatt részesül ellátásban, az utógondozói ellátás elrendelése okának megszűnésével, de legkésőbb a fiatal felnőtt 21. életévének betöltésével, vagy ha speciális vagy különleges ellátási szükségletüként érte el nagykorúságát, a 22. életévének betöltésével,

b) az (1) bekezdés *b)* pontja szerinti ok miatt részesül ellátásban, a tanulói, hallgatói vagy felnőttképzési jogviszony megszűnését követő 120. napon, de tanulói vagy felnőttképzési jogviszony fennállása esetén legkésőbb a 22., hallgatói jogviszony fennállása esetén legkésőbb a 25. életévének betöltésével,

c) az (1) bekezdés *c)* pontja szerinti ok miatt részesül ellátásban, a szociális intézménybe való felvételével, de legkésőbb a 22. életévének betöltésével.

(10) A gyámhatóság az utógondozói ellátást megszünteti, ha a fiatal felnőtt

a) utógondozói ellátásának jogosultsági feltételei már nem állnak fenn,

b) a nevelőszülőjével, utógondozójával, az utógondozói ellátást nyújtó intézmény munkatársával, illetve az intézményben ellátott társával szemben elfogadhatatlan, az együttélés szabályait súlyosan sértő magatartást tanúsít,

c) a házirendet többször súlyosan megsérti,

d) azt kéri,

e) az (1) bekezdés *b)* pontja alapján elrendelt utógondozói ellátás esetén a tanulmányi vagy vizsgakötelezettségét önhibájából nem teljesíti,

f) az ellátás megállapításáról szóló gyámhatósági határozat közlésétől számított 15 napon belül az ellátást nem vette igénybe és ennek okáról önhibájából nem értesítette az ellátást nyújtót.”

60. §

(1) A Gyvt. 128. §-a a következő (1a) bekezdéssel egészül ki:

„(1a) A terhességét eltitkoló válsághelyzetben lévő, korlátozottan cselekvőképes kiskorú anya kérelmére a gyámhatóság mellőzheti a törvényes képviselő meghallgatását, ha az a terhességét eltitkoló válsághelyzetben lévő várandós anya vagy a születendő gyermek érdekét veszélyeztetné.”

(2) A Gyvt. 128. § (3) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(3) A kapcsolattartással, a kiskorú házasságkötésének engedélyezésével, az örökbefogadással, a származás megismerésével, a terhességét eltitkoló válsághelyzetben lévő várandós anya születendő gyermeke lakóhelyének megállapításával, a családi jogállással, a szülői ház elhagyásával, a családbafogadással és a gyámsággal, gondnoksággal kapcsolatos jognyilatkozatokat csak személyesen lehet megtenni, valamint, ha a tényállás tisztázása érdekében a gyámhatóság tárgyalást tart, azon személyesen kell megjelenni.”

61. §

A Gyvt. 135. § (2) bekezdés *b)* pont *ba)* alpontja helyébe a következő rendelkezés lép:

[Az (1) bekezdés szerinti szervek jogosultak a szülő, törvényes képviselő, helyettes szülő, nevelőszülő]

„ba) személyazonosító, és a társadalombiztosítási azonosító jelére vonatkozó,”

(adatainak a kezelésére.)

62. §

(1) A Gyvt. 138. § (1) bekezdés nyitó szövegrésze és a) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

„A gyámhatóság a hatáskörébe tartozó ellátásra való jogosultság megállapításához, megváltoztatásához és megszüntetéséhez nyilvántartást vezet. A nyilvántartás tartalmazza

a) a gyermek, a szülő vagy más törvényes képviselő, illetve tartásra köteles személy személyazonosító adatait, valamint a gyermek és a törvényes képviselő társadalombiztosítási azonosító jelét,”

(2) A Gyvt. 138. § (1) bekezdése a következő f) ponttal egészül ki:

(A gyámhatóság a hatáskörébe tartozó ellátásra való jogosultság megállapításához, megváltoztatásához és megszüntetéséhez nyilvántartást vezet. A nyilvántartás tartalmazza)

„f) a gyermek (nagykorúvá vált gyermek), fiatal felnőtt hátrányos vagy halmozottan hátrányos helyzetének megállapítását, megjelölve a hátrányos, halmozottan hátrányos helyzet megállapításának okát.”

63. §

A Gyvt. 141. §-a a következő (5) bekezdéssel egészül ki:

„(5) A területi gyermekvédelmi szakszolgálat – a gyermek örökbe fogadhatónak nyilvánítása érdekében – az (1) bekezdés c) pontja szerint, naprakész adatok alapján vezetett nyilvántartásából tájékoztatást nyújt a gyámhatóság vagy a gyermekvédelmi gyám megkeresésére a nevelésbe vett gyermek örökbefogadásának várható esélyéről.”

64. §

A Gyvt. 141/C. §-a a következő (4) bekezdéssel egészül ki:

„(4) Az országos örökbefogadási nyilvántartás a gyermek örökbe fogadhatónak nyilvánítása érdekében – naprakész adatok alapján – tájékoztatást nyújt a gyámhatóság, a gyermekvédelmi gyám vagy a területi gyermekvédelmi szakszolgálat megkeresésére a nevelésbe vett gyermek örökbefogadásának várható esélyéről.”

65. §

A Gyvt. 148. § (3) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(3) Az intézményvezető a kötelezetten írásban tájékoztatja a személyi térítési díj összegéről

- a) a gyermekek napközbeni ellátása esetén a megállapodás megkötésekor,
- b) a gyermekek átmeneti gondozása és utógondozói ellátás esetén legkésőbb az ellátás igénybevételétől számított harminc napon belül.”

66. §

A Gyvt. 152. § (2) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(2) Ha törvény másként nem rendelkezik, a nevelésbe vett gyermek és a 93. § (1) bekezdés b) pontja alapján utógondozói ellátásban részesülő fiatal felnőtt gondozási költségeihez az járul hozzá, aki a Csjt. rendelkezése értelmében a gyermek tartására köteles.”

67. §

A Gyvt. a következő 161/O. és 161/P. §-sal egészül ki:

„161/O. § A szociális és gyermekvédelmi tárgyú törvények Magyar Egyszerűsítési Programmal összefüggő módosításáról, valamint egyéb törvények módosításáról szóló 2013. évi ... törvénnyel megállapított 19. § (1a) bekezdésben, valamint 20. és 20/B. §-ban foglalt rendelkezéseket a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény és a kiegészítő gyermekvédelmi támogatás iránt 2013. április 1-jén folyamatban lévő ügyekben, valamint a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény és a kiegészítő gyermekvédelmi támogatás 2013. március 31-ét követő felülvizsgálata során is alkalmazni kell.

161/P. § A szociális és gyermekvédelmi tárgyú törvények Magyar Egyszerűsítési Programmal összefüggő módosításáról, valamint egyéb törvények módosításáról szóló 2013. évi ... törvénnyel megállapított 20/C. §-t a 2013. március 31-ét követően indult ügyekben és a 2013. április 1-jét megelőzően megállapított óvodáztatási támogatásnak a 2013. március 31-ét követően esedékes, további alkalommal történő folyósítására kell alkalmazni.”

68. §

A Gyvt. a következő 161/Q. §-sal egészül ki:

„161/Q. § (1) A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény 95. § (3) bekezdése és a közoktatásról szóló 1993. évi LXXIX. törvény 121. § (1) bekezdés 14. pontja alapján a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek, tanulók részére a 2013. augusztus 31-én hatályos rendelkezések szerint biztosított kedvezményeket, támogatásokat a 2013/2014. nevelési évben, tanévben változatlan feltételek mellett kell nyújtani.

(2) Azon gyermekek, tanulók, akik hátrányos vagy halmozottan hátrányos helyzetük alapján 2013. szeptember 1-jén a Hátrányos Helyzetű Tanulók Arany János Tehetséggondozó, Kollégiumi vagy Kollégiumi-Szakiskolai Programjában, az Útravaló Ösztöndíjprogramban, óvodai fejlesztő programban, képességkibontakoztató és integrációs felkészítésben vesznek részt vagy ezek bármelyikére felvételt nyertek, az óvodai kötelezettség vagy a tankötelezettség befejezéséig a 2013. augusztus 31-én hatályos szabályok szerint minősülnek hátrányos helyzetűnek, illetve halmozottan hátrányos helyzetűnek.

(3) A 2013. szeptember 1-jén utógondozói ellátásban részesülő, tanulói vagy hallgatói jogviszonyban álló fiatal felnőtt halmozottan hátrányos helyzetét a fiatal felnőtt kérelmére, annak hiányában hivatalból legkésőbb 2014. január 31-éig meg kell állapítani.”

69. §

A Gyvt. a következő 161/R. §-sal egészül ki:

„161/R. § (1) A szociális és gyermekvédelmi tárgyú törvények Magyar Egyszerűsítési Programmal összefüggő módosításáról, valamint egyéb törvények módosításáról szóló 2013. évi ...törvénnyel megállapított 77–81. §-t a 2014. január 1-jén átmeneti és tartós nevelésbe vétel iránt folyamatban lévő eljárásokban, valamint az átmeneti és tartós nevelésbe vétel 2013. december 31-ét követő soron következő felülvizsgálata során is alkalmazni kell.

(2) A szociális és gyermekvédelmi tárgyú törvények Magyar Egyszerűsítési Programmal összefüggő módosításáról, valamint egyéb törvények módosításáról szóló 2013. évi ... törvénnyel megállapított 45. § (2) és (6) bekezdését, 53/A. § (1) bekezdését, 55. § (7) bekezdését, 92. §-t és 93. §-t azon gyermekek, fiatal felnőttek tekintetében kell alkalmazni, akiknek az utógondozását, utógondozói ellátását 2013. december 31-ét követően rendelték el. A 2014. január 1-jét megelőzően elrendelt utógondozásra, utógondozói ellátásra a 2013. december 31-én hatályos szabályokat kell alkalmazni.”

70. §

A Gyvt. 162. § (1) bekezdés z) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

(Felhatalmazást kap a Kormány, hogy rendeletben állapítsa meg)

„z) a gyermek (nagykorúvá vált gyermek), fiatal felnőtt hátrányos vagy halmozottan hátrányos helyzete megállapítására irányuló eljárás részletes szabályait.”

71. §

(1) Hatályát veszti a Gyvt.

- a) 15. § (1) bekezdés e) pontja,
- b) 20/B. §-t megelőző alcím-megjelölés,
- c) 20/B. § (1) és (2) bekezdése.

(2) Hatályát veszti a Gyvt.

- a) 11/A. § (8) bekezdés e) pontjában, 70. § (5) bekezdésében, 76. § (1) bekezdés b) pontjában, 136/A. § (2) bekezdésében az „átmeneti” szövegrész,
- b) 24. § (5) bekezdés c) pontjában, 39. § (4) bekezdés c) pont ce) alpontjában, 57. § (2) bekezdés d) pontjában, 69/B. § (2) bekezdés a) pontjában, 81/A. § (1) bekezdésében, 81/B. § (1) bekezdés a) pontjában, 141. § (1) bekezdés e) pontjában, 151. § (8) bekezdésében, 152. § (3) bekezdésében, 156. § (4) bekezdés nyitó szövegrészében és a) pontjában, 161. § b) pontjában az „átmeneti vagy tartós” szövegrész,
- c) 62. § (1) bekezdés d) pontja,
- d) 76. § (1) bekezdés f) pontja,
- e) 81/B. § (1) bekezdés b) pontjában a „77. § (1) és a 80. § (1)–(2) bekezdésében meghatározott átmeneti vagy tartós” szövegrész,
- f) 83. §-a.

72. §

(1) A Gyvt.

- a) 19. § (1) bekezdés *a*) pontjában a „148. §” szövegrész helyébe a „151. §” szöveg,
 b) 19. § (2) bekezdés *a*) pont *ac*) alpontjában a „20. § (3) vagy (4)” szövegrész helyébe a „20. § (2)” szöveg,
 c) 20/B. § (3) bekezdésében a „kiegészítő gyermekvédelmi támogatás” szövegrész helyébe a „pénzbeli ellátás” szöveg

lép.

(2) A Gyvt.

- a) 9. § (1) bekezdésében, 132. § (4) bekezdésében az „Az átmeneti vagy tartós nevelésbe vett” szövegrész helyébe az „A nevelésbe vett” szöveg,
 b) 25. § (1) bekezdésében az „az átmeneti vagy tartós nevelésből” szövegrész helyébe az „a nevelésbe vételből” szöveg,
 c) 25. § (4) bekezdésében a „80. § (1) bekezdésének *a*)–*c*) pontjában” szövegrész helyébe a „78. § (1) bekezdés *a*) pont *ab*), *ac*), *ad*) és *b*) pont *ba*) alpontjában” szöveg,
 d) 39. § (5) bekezdés *b*) pontjában az „utógondozó szociális munka (a továbbiakban: utógondozás)” szövegrész helyébe az „utógondozás” szöveg,
 e) 52. §-ában, 53. § (1) bekezdésében, 55. § (1) bekezdésében, 62. § (1) bekezdésének nyitó szövegrészében az „az átmeneti és a tartós nevelésbe vett” szövegrész helyébe az „a nevelésbe vett” szöveg,
 f) 53. § (4) bekezdésében az „átmeneti vagy tartós nevelésből” szövegrész helyébe a „nevelésbe vételből” szöveg,
 g) 56. § (1) bekezdésében, 58. § (1) bekezdésében, 81/A. § (3) bekezdésében, 101. § (3) bekezdésében, 135. § (8) és (9) bekezdésében, 135/A. § (5) bekezdésében, 141/C. § (1) bekezdésében, 141/D. § (1) bekezdésében, 150. § (6) bekezdés *d*) pontjában az „az átmeneti vagy tartós nevelésbe vett” szövegrész helyébe az „a nevelésbe vett” szöveg,
 h) 58. § (4) bekezdésében az „az átmeneti és tartós nevelésbe vett” szövegrész helyébe az „a nevelésbe vett” szöveg,
 i) 62. § (1) bekezdés *a*) pontjában az „átmeneti nevelésbe, illetve az örökbefogadható tartós” szövegrész helyébe az „, illetve a más okból örökbefogadható” szöveg,
 j) 69. § (1) bekezdés *b*) pontjában az „elhelyezését, átmeneti vagy tartós” szövegrész helyébe az „elhelyezését vagy” szöveg,
 k) 72. § (3) bekezdésében az „a gondozási helyre” szövegrész helyébe az „az ideiglenes gondozási helyre” szöveg,
 l) 139. § (2) bekezdés *e*) pont *eb*) alpontjában az „átmeneti nevelésbe vétel, tartós nevelésbe vétel” szövegrész helyébe a „nevelésbe vétel” szöveg,
 m) 140. § (1) bekezdés *b*) pontjában az „az átmeneti és a tartós nevelésbe vett” szövegrész helyébe az „a nevelésbe vett” szöveg,
 n) 154. § (1) bekezdés *b*) pontjában a „gyermekotthonban” szövegrész helyébe a „nevelőszülőnél vagy a gyermekotthonban” szöveg

lép.

3. A fogyatékos személyek jogairól és esélyegyenlőségük biztosításáról szóló 1998. évi XXVI. törvény módosítása

73. §

A fogyatékos személyek jogairól és esélyegyenlőségük biztosításáról szóló 1998. évi XXVI. törvény (a továbbiakban: Fot.) 23/E. §-a a következő (9) bekezdéssel egészül ki:

„(9) A jogosult halálának hónapját követően belföldi pénzforgalmi szolgáltatónál vezetett fizetési számlára átutalt jogalap nélküli ellátásnak a fizetési számla terhére történő visszafizetésére a kincstár a pénzforgalmi szolgáltatót kötelezi, feltéve hogy a fizetési számla

feletti rendelkezésre más személy nem jogosult és a visszautalás a fizetési számla terhére megtörténhet. A fizetési számla felett rendelkezésre jogosult más személy természetes személyazonosító adatait és lakcímét a pénzforgalmi szolgáltató a kincstárnak átadja. A kincstár a követelését – visszafizetésre kötelező határozat kibocsátásával – akkor is e személlyel szemben érvényesíti, ha a jogalap nélkül kiutalt ellátást az elhunyt számlájáról még nem vették fel.”

74. §

A Fot. 23/F. §-a a következő (4a) bekezdéssel egészül ki:

„(4a) A kincstár a fogyatékosági támogatással kapcsolatos eljárása során a fogyatékosági támogatást igénylő vagy fogyatékosági támogatásra jogosult személyre vonatkozóan – a fogyatékosági támogatásra való jogosultság elbírálása, illetve a jogosultság fennállásának ellenőrzése céljából – az (1) bekezdés c) pontja szerinti adatot kérhet a polgárok személyi adatait és lakcímét nyilvántartó szervtől és az (1) bekezdés g) pontja szerinti adatot kérhet az Egészségbiztosítási Alap kezeléséért felelős szervtől.”

75. §

A Fot. 30. § (1) bekezdés e) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

(Felhatalmazást kap a Kormány arra, hogy rendeletben állapítsa meg)

„e) az e törvény alapján nyújtott ellátás igénylésével, megállapításával, folyósításával és ellenőrzésével, valamint az igényelbíráló szervek adatkezelésével kapcsolatos részletes szabályokat.”

4. A családok támogatásáról szóló 1998. évi LXXXIV. törvény módosítása

76. §

A családok támogatásáról szóló 1998. évi LXXXIV. törvény (a továbbiakban: Cst.) 7. §-a a következő (3) bekezdéssel egészül ki:

„(3) Nevelési ellátásra jogosult – a gyermekre tekintettel folyósított iskoláztatási támogatásra való jogosultság megszűnésének időpontjától a gyermek tizennyolcadik életévének betöltéséig – az (1) bekezdés a)–c) pontja szerinti személy

a) a tizenhatodik életévét betöltött, a sajátos nevelési igény tényét megállapító szakértői vélemény alapján középsúlyosan vagy súlyosan értelmi fogyatékos, illetve siketvak gyermekre tekintettel,

b) azon tizenhatodik életévét betöltött gyermekre tekintettel, aki tankötelezettségét fejlesztő nevelés-oktatás, vagy fejlesztő iskolai oktatás keretében teljesítette.”

77. §

A Cst. 13. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„13. § A gyermekotthon vezetője, a javítóintézet igazgatója vagy a büntetés-végrehajtási intézet igazgatója a gyermekotthonban, javítóintézetben vagy büntetés-végrehajtási intézetben lévő és gyermekvédelmi gondoskodás alatt álló gyermekre tekintettel járó családi pótlék teljes összegét a gyermek teljes körű ellátására vagy ellátásának kiegészítésére használja fel. A

szociális intézmény vezetője a szociális intézményben elhelyezett gyermekre tekintettel járó családi pótlék teljes összegét a teljes körű ellátás biztosítására vagy annak kiegészítésére használja fel.”

5. A nemzetközi magánjogról szóló 1979. évi 13. törvényerejű rendelet módosítása

78. §

A nemzetközi magánjogról szóló 1979. évi 13. törvényerejű rendelet (a továbbiakban: Nmjt.) 43. § (2) és (3) bekezdése helyébe a következő rendelkezések lépnek:

„(2) Magyar állampolgár nem magyar állampolgárt, illetve nem magyar állampolgár magyar állampolgárt a magyar gyámhatóság engedélyével vagy külföldi hatóságnak a magyar gyámhatóság által jóváhagyott engedélyével fogadhat örökbe.

(3) A gyámhatóság az örökbefogadást csak akkor engedélyezheti, illetve azt csak akkor hagyhatja jóvá, ha az a magyar jogban meghatározott feltételeknek is megfelel.”

79. §

Az Nmjt. 62/B. § *e*) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

(Magyar állampolgár személyi állapotát érintő eljárásban magyar bíróság vagy más hatóság minden esetben eljárhat. Ez a joghatóság kizárólagos, kivéve, ha)

„*e*) magyar állampolgár örökbefogadásának engedélyezése, illetve megszüntetése iránt indul külföldön eljárás, feltéve hogy az örökbefogadó külföldi állampolgár, és az örökbefogadást a magyar gyámhatóság a 43. § (2) és (3) bekezdésében foglaltak szerint jóváhagyta.”

80. §

Az Nmjt. 70/A. § (1) bekezdésében a „(3) és (4) bekezdésében” szövegrész helyébe a „(2) és (3) bekezdésében” szöveg lép.

81. §

Hatályát veszti az Nmjt. 43. § (4) bekezdése.

6. A hitelintézetekről és a pénzügyi vállalkozásokról szóló 1996. évi CXII. törvény módosítása

82. §

A hitelintézetekről és a pénzügyi vállalkozásokról szóló 1996. évi CXII. törvény 51. § (2) bekezdés *m*) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

[Az (1) bekezdés b) pontjában foglaltak alapján a banktitok megtartásának kötelezettsége nem áll fenn]

„m) a lakáscélú támogatások igénybevételének és felhasználásának jogszerűsége céljából feladatkörében ellenőrzést végző, továbbá a jogalap nélkül felvett fogyatékosági támogatás összegének megtérülése érdekében eljáró kincstárral,”

(szemben e szerveknek a pénzügyi intézményhez intézett írásbeli megkeresése esetén.)

7. A helyi önkormányzatok adósságrendezési eljárásáról szóló 1996. évi XXV. törvény módosítása

83. §

Hatályát veszti a helyi önkormányzatok adósságrendezési eljárásáról szóló 1996. évi XXV. törvény mellékletének 19. pontjában a „kiegészítő gyermekvédelmi támogatás,” szövegrész.

8. A közúti közlekedési nyilvántartásról szóló 1999. évi LXXXIV. törvény módosítása

84. §

A közúti közlekedési nyilvántartásról szóló 1999. évi LXXXIV. törvény 19. § (1) bekezdése a következő *u*) ponttal egészül ki:

[A nyilvántartásból igényelheti(k):]

„*u*) a szociális hatáskört gyakorló szerv a szociális ellátásra való jogosultság megállapítása, ellenőrzése céljából a 9. § (1) bekezdés *a*) és *b*) pontjában, valamint (2) bekezdés *a*)–*c*) pontjaiban megjelölt adatokat.”

9. Az államháztartásról szóló 2011. évi CXCV. törvény módosítása

85. §

Az államháztartásról szóló 2011. évi CXCV. törvény 106. § (5) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(5) Az egységes szociális nyilvántartásból

a) a települési önkormányzat jegyzője az általa megállapított támogatások feltételeinek meghatározása érdekében szükséges adatokat,

b) a fővárosi és megyei kormányhivatal járási (fővárosi kerületi) hivatala a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény szerint a hatáskörébe tartozó pénzbeli és természetbeni ellátások feltételeinek meghatározása érdekében szükséges adatokat,

c) a fővárosi és megyei kormányhivatal járási (fővárosi kerületi) hivatalának járási (fővárosi kerületi) gyámhivatala a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény szerint a hatáskörébe tartozó pénzbeli ellátások feltételeinek meghatározása érdekében, valamint az iskoláztatási támogatás szüneteltetésével kapcsolatos feladatainak ellátásához szükséges adatokat,

d) a fővárosi és megyei kormányhivatal szociális- és gyámhivatala az *a*)–*c*) pontok szerinti eljárásban hozott döntés elleni, a hatáskörébe tartozó jogorvoslati eljárás lefolytatásához, valamint az *a*)–*c*) pontok szerinti ügyekkel összefüggő felügyeleti eljárás lefolytatásához szükséges adatokat, és

e) a Diákhitel Központ Zrt. a célzott kamattámogatás megállapításához a gyermekgondozási segélyre vonatkozó adatokat

közvetlen lekérdezéssel díjmentesen elérheti.”

10. Az egyes szakosított szociális és gyermekvédelmi szakellátási intézmények állami átvételéről és egyes törvények módosításáról szóló 2012. évi CXCI. törvény módosítása

86. §

Nem lép hatályba az egyes szakosított szociális és gyermekvédelmi szakellátási intézmények állami átvételéről és egyes törvények módosításáról szóló 2012. évi CXCI. törvény 36. §-a, 47. §-a, 49. §-a, 54–56. §-a, 61. és 62. §-a.

11. Záró rendelkezések

87. §

(1) Ez a törvény – a (2)–(5) bekezdésben foglalt kivétellel – a kihirdetését követő harmadik napon lép hatályba.

(2) Az 1–17. §, a 22–26. §, a 29. és 30. §, az 58. §, a 61. §, a 62. § (1) bekezdése, a 65. §, a 67. §, a 71. § (1) bekezdése, a 72. § (1) bekezdése, a 73–75. §, a 82–86. § 2013. április 1-jén lép hatályba.

(3) A 34. § és a 77. § 2013. július 1-jén lép hatályba.

(4) A 19. §, a 21. §, a 32. §, a 42. §, a 62. § (2) bekezdése, a 68. §, a 70. § 2013. szeptember 1-jén lép hatályba.

(5) A 18. §, a 20. §, a 27. és 28. §, a 31. §, a 33. §, a 35–41. §, a 43–57. §, az 59. és 60. §, a 63. és 64. §, a 66. §, a 69. §, a 71. § (2) bekezdése, a 72. § (2) bekezdése, a 78–81. § 2014. január 1-jén lép hatályba.

INDOKOLÁS

ÁLTALÁNOS INDOKOLÁS

I. A Kormány a Magyar Program Egyszerűsítési Programjának elfogadásáról szóló 1304/2011. (IX. 2.) Korm. határozat (a továbbiakban: Korm. határozat) szerint a Magyar Zoltán Közigazgatás-fejlesztési Program intézkedési tervének 15. pontja alapján a lakossági ügyfelekre háruló adminisztratív terhek csökkentése, továbbá a jogszabályok nyelvezetének közérthetőbbé tétele érdekében Egyszerűsítési Programot fogadott el.

Az Egyszerűsítési Program célja a lakossági ügyfelekre háruló adminisztratív terhek csökkentésének megvalósítása úgy, hogy az az állampolgárok számára érzékelhető módon valósuljon meg, ugyanakkor a közigazgatásban foglalkoztatottak leterheltsége ne növekedjen.

A törvényjavaslat (a továbbiakban: Javaslat) elsődlegesen a következő eljárások felülvizsgálatát, és ezek egyszerűsítésének a megvalósítását szolgálja (az egyes pontok az eljárások Korm. határozat *1. melléklete* szerinti sorszámát jelölik):

2. Gyámrendelés [Javaslat 55. és 56. §]
4. Gyermek tartós nevelésbe vétele [Javaslat 46–53. §]
5. Gyermek átmeneti nevelésbe vétele [Javaslat 46–53. §]
6. Rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény megállapítása és folyósítása [Javaslat 23. §]
7. Kiegészítő gyermekvédelmi támogatás megállapítása és folyósítása [Javaslat 25. §]
11. Óvodáztatási támogatás megállapítása és folyósítása [Javaslat 26. §]
21. Az örökbefogadás engedélyezése iránti eljárás [Javaslat 40. § és 60. §]
23. Magyar állampolgárságú gyermek örökbefogadása külföldi állampolgár által [Javaslat 78–81. §]
24. Külföldi állampolgárságú gyermek magyarországi örökbe fogadása [Javaslat 78–81. §]
25. Gyermekjóléti alapellátások igénybevétele [Javaslat 29. §]
27. Utógondozói ellátás elrendelése [Javaslat 57–59. §]
41. Lakásfenntartási támogatás megállapítása és folyósítása [Javaslat 11. §]
47. Fogyatékosági támogatás megállapítása és folyósítása [Javaslat 73–75. §]
51. Köztemetés [Javaslat 12. §]
52. Adósságkezelési szolgáltatás [Javaslat 15. §]
58. Közgyógyellátás megállapítása és folyósítása [Javaslat 13. §]
114. Otthonteremtési támogatás megállapítása és folyósítása [Javaslat 27. és 28. §]

A felsorolt eljárások egyszerűsítésével kapcsolatban a Javaslat érdemben az alábbi, az ezen eljárásokat szabályozó ágazati törvényeket módosítja:

- a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (a továbbiakban: Szt.),
- a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (a továbbiakban: Gyvt.), valamint
- a fogyatékos személyek jogairól és esélyegyenlőségük biztosításáról szóló 1998. évi XXVI. törvény (a továbbiakban: Fot.).

Fentiekén túl – ám szintén az Egyszerűsítési Program megvalósításához kapcsolódóan, a javasolt változtatásoknak a jogrendszerbe illesztése céljából – a Javaslat módosítja

- a nemzetközi magánjogról szóló 1979. évi 13. törvényerejű rendeletet (a továbbiakban: Nmjt.),
- a hitelintézetekről és a pénzügyi vállalkozásokról szóló 1996. évi CXII. törvényt,
- a helyi önkormányzatok adósságrendezési eljárásáról szóló 1996. évi XXV. törvényt,
- a közúti közlekedési nyilvántartásról szóló 1999. évi LXXXIV. törvényt,
- az államháztartásról szóló 2011. évi CXCV. törvényt, valamint
- az egyes szakosított szociális és gyermekvédelmi szakellátási intézmények állami átvételéről és egyes törvények módosításáról szóló 2012. évi CXCV. törvényt is.

II. A Javaslat részét képezi továbbá a családok támogatásáról szóló 1998. évi LXXXIV. törvénynek (a továbbiakban: Cst.) a valamely intézményi ellátásban részesülő gyermekekre tekintettel járó családi pótlék felhasználása tekintetében az intézményvezető eddigi lehetőségeit bővítő, továbbá a magasabb összegű családi pótlék szabályait a tankötelezettségi korhatár 16. életévre csökkenéséből eredően indokolt módosítása is.

RÉSZLETES INDOKOLÁS

Az 1. §-hoz

A rendelkezés az Szt. értelmező rendelkezései között található „aktív korú” fogalom meghatározásának pontosító jellegű módosítását tartalmazza. Az aktív korú személy fogalmának meghatározásánál a hatályos jogszabályban a „reá irányadó nyugdíjkorhatárt be nem töltött személy” kitétel mellett szereplő „62. életévét be nem töltött személy” kifejezés feltüntetése indokolatlan és zavart okoz, hiszen a reá irányadó nyugdíjkorhatár kifejezés egyértelműen meghatározza, hogy mely esetben minősül valaki aktív korúnak.

A 2. §-hoz

A jogosulatlanul igénybe vett ellátás megtérítéséről szóló rendelkezések módosítása egyértelművé teszi, hogy a jogosulatlanul kifizetett ellátás akkor is visszakövetelhető, ha az ellátás folyósításának szüneteltetését a szünetelésre okot adó körülmény bejelentésének elmulasztása miatt nem rendelték el.

Mivel a méltányosság gyakorlása az önkormányzat költségvetését érinti, a módosítás rögzíti, hogy amennyiben a jegyző méltányosságból a megtérítendő összeg csökkentéséről, elengedéséről, vagy részletekben történő megfizetéséről dönt, úgy ez ellen a döntés ellen nincs helye fellebbezésnek. A fellebbezési jog kizárása a járási hivatal által gyakorolt méltányosság esetére is irányadó.

A 3. §-hoz

A rendelkezés – tekintettel arra, hogy számos pénzbeli és természetbeni szociális ellátás vagyonzigálathoz kötött – az ellátásra való jogosultság megállapítása, illetve a jogosultság ellenőrzése céljából biztosítja, hogy a szociális hatáskört gyakorló szerv a polgárok személyi adatait és lakcímét nyilvántartó szerv és az ingatlanügyi hatóság mellett a közúti közlekedési nyilvántartást vezető hatóságtól is adatot kérhessen.

A 4. §-hoz

Az aktív korúak ellátására jogosult személyek közül csupán a foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesülők számára kötelező a közfoglalkoztatásban való részvétel. Önkéntes vállalásuk alapján azonban a rendszeres szociális segélyben részesülők is részt vehetnek közfoglalkoztatásban.

A módosítást követően, az ellátás formájától függetlenül, a közfoglalkoztatásban résztvevő valamennyi aktív korúak ellátásában részesülő személyre azonos jövedelemszámítási és felülvizsgálati szabályok vonatkoznak majd.

Az 5. §-hoz

A szociális hatósági ügyben eljáró szerv illetékességére vonatkozó szabály módosítása egyértelművé teszi, hogy az illetékességet elsősorban a kérelmező lakcímnnyilvántartásba

bejelentett lakóhelye alapozza meg. A tartózkodási hely szerinti hatóság csak abban az esetben jár el, ha az ügyfél életvitelszerűen a bejelentett tartózkodási helyén él.

A 6. §-hoz

A rendelkezés az időskorúak járadékára való jogosultság megállapítása iránti eljárás esetében megteremti a hivatalból történő ügyindítás lehetőségét abban az esetben, ha az aktív korúak ellátására való jogosultságot azért kellett megszüntetni, mert a jogosult elérte a rá irányadó nyugdíjkorhatárt.

A 7. §-hoz

A rendelkezés – annak érdekében, hogy az álláskereső támogatás kimerítését követően az ügyfél ellátása folyamatosan biztosított legyen – megteremti annak a lehetőségét, hogy amennyiben az ügyfél az aktív korúak ellátása iránti kérelmét az álláskereső támogatás folyósítási időtartamának lejártát követő 30 napon belül benyújtja, akkor az aktív korúak ellátására való jogosultság megállapításának kezdő időpontja az álláskereső támogatás kimerítését követő nap legyen.

A módosítás pontosítja továbbá a keresőtevékenység fogalmát az aktív korúak ellátása tekintetében.

A 8. és 9. §-okhoz

A rendelkezések az aktív korúak ellátására vonatkozó megszüntetési okok, illetve a szünetelés szabályainak pontosításait tartalmazzák.

A 10. §-hoz

Az aktív korúak ellátására jogosult személyek közül csupán a foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesülők számára kötelező a közfoglalkoztatásban való részvétel, önkéntes vállalásuk alapján azonban a rendszeres szociális segélyben részesülők is részt vehetnek közfoglalkoztatásban. Éppen ezért a módosítás rögzíti, hogy utóbbiak közfoglalkoztatásban való részvétele esetén – a foglalkoztatást helyettesítő támogatásra vonatkozó szabályokhoz hasonlóan – szünetel a rendszeres szociális segély folyósítása.

A 11. §-hoz

A rendelkezés 21 nappal rövidíti a lakásfenntartási támogatás megállapítása iránti eljárás ügyintézési határidejét.

A 12. §-hoz

Az elhunyt mielőbbi eltemetetésének biztosítás érdekében a módosítás 21 nappal rövidíti a köztemetés lefolytatására nyitva álló eljárási határidőt.

A hatályos szabályozás szerint a köztemetésről gondoskodó települési önkormányzat igényelheti a köztemetés költségeinek utólagos megtérítését az elhunyt személy elhalálozása

időpontjában fennálló lakóhelye szerinti települési önkormányzatnál. A Javaslat az ezen igény bejelentésére rendelkezésre álló időt a jelenlegi két hónapról egy hónapra csökkenti.

A 13. §-hoz

A rendelkezés – a járási hivatal és a települési önkormányzat jegyzője között megosztott döntési hatáskörök egyértelmű elhatárolása érdekében, valamint a normavilágosság és a közérthetőbb jogi nyelvezet kialakítására irányuló törekvések mentén – a jogszabályon belüli bekezdés-hivatkozások helyett konkrétan nevesíti a közgyógyellátás három (alanyi, normatív és méltányossági) formáját.

A 14. §-hoz

A rendelkezés pontosítja a közgyógyellátás eseti és egyéni gyógyszerkeretének megnyitásával és felhasználhatóságával kapcsolatos szabályozást, és egyértelműen kimondja, hogy kétéves alanyi jogosultság esetében is egy éves időtartamra kerül a gyógyszerkeret megnyitásra, amely a jogosultság kezdő időpontjától számított egy év elteltével nyitható meg újra.

A 15. §-hoz

A rendelkezés 21 napra rövidíti az adósságkezelési szolgáltatásra való jogosultság megállapítása iránti eljárás ügyintézési határidejét.

A 16. és 17. §-okhoz

Az Szt.-nek a Javaslatban foglalt módosításaihoz kapcsolódó hatályon kívül helyező és szövegcsere rendelkezések.

A 18. §-hoz

A rendelkezés a Gyvt. értelmező rendelkezéseit pontosítja, illetőleg egészíti ki a terheességét eltitkoló válsághelyzetben lévő várandós anya, valamint az utógondozás fogalmával, utóbbi esetében elválasztva és meghatározva a gyermek és a fiatal felnőtt érdekében szükséges tevékenység tartalmát.

A 19. §-hoz

2013 szeptemberétől – tekintettel e fogalom általánosabb, gyermekvédelmi szempontú jelentőségére – a közoktatási (köznevelési) törvény helyett a Gyvt.-ben kerül szabályozásra a hátrányos, halmozottan hátrányos helyzetű gyermek (fiatal felnőtt) fogalma. Az új szemléletű szabályozás célja a gyermek hátrányainak kompenzálása, esélyeinek növelése a kora gyermekkortól fiatal koráig, a minél sikeresebb társadalmi integrációjának elősegítése érdekében. A Javaslat szerinti módosítás ennek megfelelően gyermeki jogként fogalmazza meg a hátrányos, halmozottan hátrányos helyzetű gyermek jogát a fejlődését hátráltató körülmények leküzdéséhez nyújtott segítséghez és esélyeinek növeléséhez.

A 20. §-hoz

A rendelkezés – figyelemmel arra, hogy az átmeneti és a tartós nevelésbe vétel összevonása miatt szükségessé vált ennek tisztázása – egyértelműsíti, hogy a nevelésbe vett gyermek szülője a törvényben meghatározott jogait akkor gyakorolhatja, ha szülői felügyeleti joga nem szűnt meg, valamint ha a kapcsolattartásra feljogosították. A nevelésbe vett gyermek szülőjének jogai összhangban kell álljanak a gyermek védelemhez való jogával.

A 21. §-hoz

A rendelkezés kiegészíti a Gyvt.-nek a gyermekvédelmi gondoskodás körébe tartozó hatósági intézkedéseket tartalmazó felsorolását a hátrányos, halmozottan hátrányos helyzet fennállásának megállapításával.

A 22. §-hoz

A pénzbeli és természetbeni gyermekvédelmi ellátás iránti ügyben eljáró szerv illetékességére vonatkozó szabályok módosítása egyértelművé teszi, hogy az illetékességet elsősorban a kérelmező lakcímnnyilvántartásba bejelentett lakóhelye alapozza meg. A tartózkodási hely szerinti hatóság csak abban az esetben jár el, ha az ügyfél életvitelszerűen a bejelentett tartózkodási helyén él.

A 23–25. §-okhoz

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre és a kiegészítő gyermekvédelmi támogatásra jogosultak körének átfedése miatt a kiegészítő gyermekvédelmi támogatás „beolvasztásra” kerül a rendszeres gyermekvédelmi kedvezménybe. Az átalakítást követően a kiegészítő gyermekvédelmi támogatás – pénzbeli ellátás elnevezéssel – a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményhez kapcsolódó, speciális jogosulti kör számára biztosítandó támogatási elemmé válik.

A rendelkezés az ellátások összevonásához szükséges módosításokat tartalmazza.

A 26. §-hoz

A rendelkezés az óvodáztatási támogatáshoz kapcsolódóan a fogalomhasználat pontosítására és egységesítésére, valamint az eljárási szabályok egyszerűsítésére irányuló módosításokat tartalmaz.

A 27. §-hoz

A módosítás alapján az otthonteremtési támogatás lakásbérletre történő felhasználása nem csak önkormányzati bérlakásra vonatkozik, hanem bármilyen lakás tekintetében fizetendő bérleti díjra. A módosítás emellett – az áttekinthetőbb szerkesztés okán, az értelmezés megkönnyítésére – pontokba szedi a támogatás felhasználásának lehetséges jogcímeit.

A 28. §-hoz

A rendelkezés lehetővé teszi a fiatal felnőtt számára az otthonteremtési támogatás részletekben történő kifizetését az ingatlanának felújítása, bővítése céljából is.

A 29. és 30. §-okhoz

A jogszabályi előírások átláthatóbbá és közérthetőbbé tétele érdekében a módosítás megszünteti a megállapodásra vonatkozó szabályozás jelenlegi – ráadásul a jogszabályi hierarchia különböző szintjein fennálló – szükségtelen párhuzamosságait: mind a megállapodás tartalmi elemeire, mind a megállapodás megkötésének időpontjára vonatkozó előírások egységesen, törvényi szinten kerülnek szabályozásra.

A gyermek és szülő jogairól, valamint kötelezettségeiről, az adott szolgáltatás céljáról és feltételeiről adandó kötelező tájékoztatás megtörténtéről az igénybevevőnek, illetve a törvényes képviselőnek nyilatkoznia szükséges a hatályos szabályozás szerint. A nyilatkozatot az igénybevevő jelenleg a megállapodástól elkülönülten, külön nyomtatványon teszi meg. A szolgáltatásokhoz való gyorsabb hozzáférés, valamint az adminisztrációs terhek csökkentése érdekében a tájékoztatás megtörténtéről szóló nyilatkozat beépítésre kerül a megállapodásba, így kiváltva a külön nyilatkozattétel szükségességét.

A 31. §-hoz

A rendelkezés rögzíti, hogy a nevelésbe vett gyermek érdekében a gyámhatóság hivatalból dönt a kapcsolattartás engedélyezése kérdésében. Ezt különösen olyan szülő esetében szükséges kimondani, akinek szülői felügyeleti jogát a bíróság megvonta, vagy akinek szülői felügyeleti joga megszűnt.

A 32. §-hoz

A rendelkezés meghatározza a gyermekjóléti alapellátásnak a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermek tekintetében végzendő általános feladatait.

A 33. §-hoz

A Gyvt. korábbi szabályozása ugyan lehetővé tette az utógondozói ellátásban részesülő fiatal felnőtt gyermekével történő együttes elhelyezését, azonban az ellátás egy éven túli biztosítása csak oly módon volt lehetséges, hogy a gyermeke nevelésbe vétele okán az utógondozói ellátott szülő szülői felügyeleti jogának szüneteltetésre került sor. Mindez amellet, hogy a szülői feladatokra alkalmas fiatal felnőtt jogait csorbította és távolította őt a gyermekétől, felesleges finanszírozási többlettel is járt.

A módosítás megteremti az átmeneti gondozás speciális esetét, mely alapján a gyermekével együttesen elhelyezett utógondozói ellátott szülő gyermeke – szülőjével együtt – az utógondozói ellátás időtartamáig maradhat átmeneti gondozásban. Így biztosítható, hogy a szülő-gyermek kapcsolatot ne terhelje felesleges hatósági intézkedés.

A 34. §-hoz

A rendelkezés alapján szabadabban felhasználható lesz a családjából kiemelt, intézményben élő gyermek után járó családi pótlék összege, csökkennek az intézményvezetők

adminisztratív terhei, megnő a döntési lehetőségük, szabadságuk a nevelt gyermekek teljes körű ellátásának biztosítása érdekében. A felhasználási cél kibővítésével (miszerint nem csak az ellátás kiegészítésére, hanem a teljes körű ellátásra fordítható a családi pótlék összege) a gyermekek ellátásának színvonala, az ellátás biztonsága növelhető.

Összességében az egy-egy gyermek teljes körű ellátására fordítható összeg nagysága nem változik, de a rendelkezésre álló keretet az intézmények vezetői rugalmasabban használhatják fel, azzal, hogy a zsebpénzt továbbra is biztosítani szükséges a gyermekotthonban elhelyezett gyermek részére. Megmarad a szabályozásnak az az eleme is, hogy a családi pótlék összegét különösen a gyermek ruházattal, szabadidő-eltöltéshez, kulturálódáshoz, játékhoz, sporthoz szükséges eszközökkel való ellátására, fejlesztésére, tehetségének gondozására kell fordítani.

A 35. §-hoz

A módosítása alapján az utógondozói ellátás keretében az utógondozás mellett a továbbiakban nem teljes körű, hanem szükség szerinti ellátást kell biztosítani a fiatal felnőtt számára, figyelemmel arra, hogy az önálló életre történő nevelés igen fontos eleme az utógondozói ellátásnak.

A 36. §-hoz

A rendelkezés pontosítja, hogy az utógondozói ellátást a nevelőszülő nem egyedül, hanem működtetője közreműködésével köteles biztosítani.

A 37. §-hoz

A rendelkezés – figyelemmel arra, hogy az átmeneti és a tartós nevelésbe vétel összevonása miatt szükségessé vált ennek tisztázása – egyértelműsíti, hogy a nevelésbe vett gyermek számára a gyermekotthon otthont nyújtó ellátást biztosít és utógondozást nyújt a volt nevelésbe vett gyermeknek.

A 38. §-hoz

A rendelkezés – figyelemmel arra, hogy az átmeneti és a tartós nevelésbe vétel összevonása miatt szükségessé vált ennek tisztázása – egyértelműsíti, hogy a családjából kiemelt gyermek gondozási helyére, illetve ideiglenes gondozási helyére továbbra is a területi gyermekvédelmi szakszolgáltatás tesz javaslatot az eljáró gyámhatóság számára.

A 39. §-hoz

A módosítás lehetővé teszi a gyermekvédelmi szakszolgáltatás számára, hogy a családjából kiemelt, azonnali elhelyezést igénylő gyermek érdekében ideiglenesen befogadó nevelőszülőt (hálózatban) és gyermekotthont működtethessen. A feladat azért nem kötelezőként kerül előírásra, mert a gyermek ideiglenes befogadását – amely feladat nem kizárólag a gyermekvédelmi szakszolgáltatás által biztosítható – az adott ellátórendszerhez igazodva szükséges megszervezni.

A 40. §-hoz

A fővárosi területi gyermekvédelmi szakszolgálat számára a módosítás új feladatként írja elő a válsághelyzetben lévő várandós anya kérelmére a gyermeke iratainak megőrzését, és gyámhivatali határozat alapján a gyermek törvényes képviselőjének történő átadását annak érdekében, hogy az iratok ne a terhességét környezete előtt titokban tartó anya laccímére érkezzenek meg. A feladat sajátos jellegére és a nem túl magas esetszámra tekintettel a húsz területi gyermekvédelmi szakszolgálat közül indokolt kizárólag az egyikük feladataként meghatározni a gyermek számára érkező iratok megőrzését és a gyermek törvényes képviselője számára történő továbbítását.

A 41. §-hoz

A rendelkezés – figyelemmel arra, hogy az átmeneti és a tartós nevelésbe vétel összevonása miatt szükségessé vált ennek tisztázása – egyértelműsíti, hogy a nevelésbe vett gyermek számára gyermekvédelmi gyám kirendelésével biztosítani kell a törvényes képviselőjének ellátást.

A 42. §-hoz

A rendelkezés a Gyvt.-be illeszti a hátrányos, halmozottan hátrányos helyzetű gyermek (fiatal felnőtt) fogalmát, annak érdekében, hogy a gyermek születésétől kezdődően azonos fogalomhasználat alapján tudjon eljárni az egészségügyi, a köznevelési és a szociális, illetve gyermekvédelmi ágazat.

Az újraszabályozással a hátrányos, halmozottan hátrányos helyzet kompenzálására a korábbinál szélesebb körben nyílik lehetőség az életkor tekintetében (0–25 éves kor), a családbafogadó gyám által nevelt gyermekekre is kiterjedően, továbbá több ágazat számára használható módon.

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultság, ami a jelenlegi hátrányos helyzet meghatározója, a gyermekes család anyagi helyzetét mutatja és önmagában nem feltétlenül jelenti azt, hogy a gyermek egyidejűleg valóban hátrányos helyzetű is, vagyis az életminőségét, iskolai sikerességet általában kedvezőtlenül befolyásoló egyéb hátrányok (zsúfolt lakás, szülők alacsony iskolai végzettsége, munkanélkülisége stb.) is fennállnak.

Az új szemléletű szabályozás értelmében a hátrányos, halmozottan hátrányos helyzet szempontjából meghatározó tényezők – a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultságon kívül – a következők: a szülő, a családbafogadó gyám (a továbbiakban: gyám) alacsony iskolai végzettsége, alacsony foglalkoztatottsága, az elégtelen lakáskörülmények, a szegregátumnak nyilvánított lakókörnyezetben élés ténye.

Amennyiben a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultságon kívül egy további feltétel megléte megállapítható, az a hátrányos helyzet, ha két további feltétel megvalósul, az a halmozottan hátrányos helyzet fennállását jelenti. Továbbá a nevelésbe vétel, valamint a tanulói, hallgatói jogviszonyban álló fiatal felnőtt számára nyújtott utógondozói ellátás önmagában megalapozza a halmozottan hátrányos helyzet fennállását.

A jegyzői gyámhatóság a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény megállapítására irányuló eljárás során – az ügyfél erre irányuló kérelme esetén – megvizsgálja a hátrányos,

halmozottan hátrányos helyzet fennállását is. A jegyzői gyámhatóság a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosító határozat meghozatalával egyidejűleg, azzal azonos időtartamra, de – az adatvédelmi szempontok miatt – külön döntésben állapítja meg a gyermek hátrányos, vagy halmozottan hátrányos helyzetének fennállását.

A nevelésbe vett gyermek halmozottan hátrányos helyzetűnek minősül külön megállapító határozat nélkül is, hiszen ebben az esetben nincs mit mérlegelnie a gyámhatóságnak. Az utógondozói ellátásra jogosult, tanulói vagy hallgatói jogviszonyban álló fiatal felnőtt érdekében az ügyében eljáró gyámhatóság hivatalból állapítja meg a halmozottan hátrányos helyzet fennállását, melyről jogerős döntésével értesíti a nyilvántartást vezető jegyzői gyámhatóságot.

A fogalom újraértelmezése a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek problémáinak részletesebb, problémaérzékenyebb ismeretét eredményezi, pontosabb személyi és területi célzást tesz lehetővé a meglévő támogatásokban, szolgáltatásokban (például halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek gyakoribb, kiemelt családgondozása, védőnői látogatása,) új támogatási lehetőségeket generál (például Biztos Kezdet Gyerekház igénybevétele) és pontosabban meghatározhatóvá teheti a jövőbeni hazai és európai uniós fejlesztések célcsoportját.

A 43. §-hoz

Az átmeneti és a tartós nevelésbe vétel összevonása miatt szükségessé vált a családbafogadás tekintetében nyilatkozatot tenni jogosult szülői kör meghatározása. Csak azon szülők kérhetik nevelésbe vett gyermekük családbafogadásához a gyámhatóság hozzájárulását, akiknek a szülői felügyeleti joga szünetel és a gyermek nevelésbe vétele előtt jogosultak voltak szülői felügyeleti joguk gyakorlására. Így azon szülők, akiknek szülői felügyeleti jogát a bíróság megvonta, vagy szülői felügyeleti joguk megszűnt, nem jogosultak e kérelem előterjesztésére.

A 44. §-hoz

A rendelkezés alapján az ideiglenes hatályú elhelyezésről szóló határozatot fellebbezésre tekintet nélkül végrehajthatóvá kell nyilvánítani, hiszen ilyen tartalmú döntés eleve csak a gyermek súlyos és közvetlen veszélyeztetettsége és azonnali intézkedést igénylő ok esetén hozható.

A 45. §-hoz

A rendelkezés alapján az ideiglenes hatályú elhelyezést követően a gyámhatóságnak harmincöt nap áll rendelkezésre a gyermek nevelésbe vételéről szóló döntés meghozatalára, amivel egyidejűleg meg kell határozni a gyermek gondozási helyét és szintén egyidejűleg dönteni kell a rendelkezésben utaló szabállyal hivatkozott jogszabályhelyen felsorolt járulékos kérdésekben (pl. a gyermekvédelmi gyám személyéről, a kapcsolattartásról, a gondozási díjról stb.) is.

A 46. §-hoz

A hatályos szabályozás nem határozza meg a nevelésbe vétel célját. A Javaslat ezt a hiányosságot pótolva kimondja, hogy ez a cél a gyermek otthont nyújtó ellátásának és törvényes képviselőjének biztosítása mindaddig, amíg a gyermek családja képtessé válik a gyermek visszafogadására, vagy számára családbafogadó gyám rendelésére kerülhet sor, vagy örökbefogadása megtörténik. Ha mindezekre nincs lehetőség, a nevelésbe vétel célja a törvényes képviselő biztosítása mellett az otthont nyújtó ellátás során a gyermek felkészítése az önálló életre.

Az átmeneti és a tartós nevelésbe vétel összevonásával a Javaslatban foglaltak szerint létrejövő ún. nevelésbe vételi eljárás során – a szükséges bizonyítékok beszerzését követően – a gyámhatóságnak a gyermek családból való kiemeléséről hozott döntésben egyidejűleg rendelkezni kell a gyermek ideiglenes gondozási helyéről, a gyermekvédelmi gyám kirendeléséről, illetve a szülővel vagy más hozzátartozóval való kapcsolattartás szabályairól.

A 47. és a 48. §-okhoz

A gyermekvédelmi szakellátásban nevelkedő gyermek sorsának alakulása szempontjából döntő kérdés a számára legmegfelelőbb gondozási hely meghatározása, ezért az erre vonatkozó rendelkezések részletesen szabályozzák a gyámhatóság eljárását, a döntéshez szükséges bizonyítékok körét. A gondozási hely meghatározására irányuló eljárás eredményeként születik döntés továbbá az ún. járulékos kérdésekről is, azaz ebben az eljárásban kell meghatározni a gyermekvédelmi gyám személyét, rendezni a szülővel vagy más hozzátartozóval való kapcsolattartás kérdését, dönteni az egyéni elhelyezési terv elfogadásáról, vagy módosításáról, a gyermek után fizetendő gondozási díjról, a gyermek ellátási szükségletéről, valamint – ha annak feltételei fennállnak – a gyermek örökbefogadhatóságáról.

A 49. §-hoz

Az átmeneti és a tartós nevelésbe vétel összevonása miatt szükségessé vált a nevelésbe vétel fennállása alatti, a gyermek érdekében történő folyamatos együttműködés résztvevőinek és az együttműködés kereteinek, valamint a kapcsolattartásra vonatkozó szabályoknak a pontosítása, újbóli megállapítása.

Az 50. §-hoz

A rendelkezés részletesen szabályozza a nevelésbe vétel fenntartása szükségességének megállapítására irányuló felülvizsgálati eljárás gyakoriságát, valamint a felülvizsgálatok során értékelendő szempontokat, körülményeket.

A szabályozás kellően rugalmas a tekintetben, hogy ha valamilyen, a gyermek helyzetére nézve releváns más eljárás van folyamatban (pl. ha a gyermek családbafogadásának vagy örökbefogadásának előkészítése zajlik), úgy annak időtartama alatt nem kell elvégezni az előírt felülvizsgálatot. Ugyanakkor a Javaslat a gyermek érdekében természetesen a soron kívüli felülvizsgálat lehetőségét is biztosítja.

Az 51. §-hoz

A rendelkezés pontosítja a gyermek gondozási helye megváltoztatásának feltételeit és eljárási szabályait.

Az 52. és 53. §-okhoz

Az átmeneti és a tartós nevelésbe vétel összevonása okán szükségessé vált a nevelésbe vétel megszüntetésével, valamint a megszűnési eseteivel kapcsolatos szabályok felülvizsgálata. A módosítás egyértelművé teszi, hogy a nevelésbe vétel megszüntetését csak az a szülő kérheti, akinek szülői felügyeleti joga szünetel. Az a szülő tehát, akinek szülői felügyeleti jogát a bíróság megvonta, vagy szülői felügyeleti joga megszűnt, – a családjogi szabályokkal összhangban – nem jogosult ilyen kérelem előterjesztésére. A szülő és a gyermekvédelmi gyám együttesen is kérheti a nevelésbe vétel megszüntetését. A nevelésbe vétel csak akkor szűnhet meg, ha más módon (örökbefogadás, családbafogadás) biztosítottá válik a gyermek ellátása, gondozása, nevelése és törvényes képviselőjének ellátása.

Az 54. §-hoz

A módosítással a gyermekvédelmi szakértői bizottságra vonatkozó rendelkezések – beleértve az annak működésére, szakértői összetételére, valamint az örökbefogadások előkészítése során e §-ban előírt új feladataira vonatkozó szabályozást – önálló alcím alá kerülnek.

A gyermek örökbefogadásához szükséges szakszerű és aktuális vélemények elkészítése, illetve beszerzése számos esetben nehézségbe ütközik, ami időben meghosszabbítja a gyermek örökbefogadásának folyamatát. Emiatt indokolt, hogy minden esetben, a gyermek örökbefogadhatóvá válását követően rövid időn belül készüljön a gyermek egészségi és személyiségállapotáról, fejlődésének üteméről szakszerű összefoglaló vélemény.

A módosítás szerint a megyei, fővárosi szakértői bizottság a gyermek örökbefogadásának előkészítése céljából a területi gyermekvédelmi szakszolgálat megkeresésére összefoglaló véleményt készít a gyermek egészségi állapotáról, fejlődéséről. A megyei, fővárosi szakértői bizottság feladatának kiterjesztése az örökbefogadható gyermekekre azért is indokolt, mert a szakértői bizottság vizsgálja a gyermeket a gyermekvédelmi szakellátásba kerülésekor (illetve a későbbiekben is, ha a gondozási hely megváltoztatásának szükségessége felmerül), így a gyermek fejlődéséről a gyermek szakellátásba kerülésének kezdetétől vannak információi.

Az 55. és az 56. §-okhoz

A gyermekvédelmi gyámság jogintézményét – a Javaslatban foglaltakkal megegyező szakmai tartalommal, és szintúgy 2014. január 1-jei hatályba lépéssel – az egyes szakosított szociális és gyermekvédelmi szakellátási intézmények állami átvételéről és egyes törvények módosításáról 2012. évi CXCV. törvény vezette be a jogrendszerbe. Az érintett alcím alá tartozó rendelkezések szóhasználatának pontosítását az átmeneti és a tartós nevelésbe vétel jogintézményének összevonása teszi szükségessé.

Az 57. §-hoz

A rendelkezés egzakt módon meghatározza, hogy a gyermek és a fiatal felnőtt mikor, és milyen feltételek fennállása esetén részesülhet utógondozásban, egyúttal a hatályos rendelkezéseknél egyértelműbb formában, és a jogalkalmazók szempontjából átláthatóbb módon szabályozza újra az utógondozás megszűnésének és megszüntetésének eseteit.

Az 58. §-hoz

A módosítás a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvénnyel való összhangot biztosítja az utógondozói ellátás elrendelése tekintetében.

Az 59. §-hoz

A rendelkezéssel újragondolásra került, hogy a fiatal felnőtt milyen okok fennállása esetén és milyen időtartamban részesülhet utógondozói ellátásban. A gyakorlati tapasztalatok megmutatták, hogy vannak olyan ellátottak, akiknek hosszabb időtartamú segítség és ellátás szükséges a biztonságos önálló életkezdéshez, mint amelyet a korábbi szabályozás lehetővé tesz. A módosítás alapján a speciális ellátási szükségletüként nagykorúvá vált fiatal felnőtt az eddigieknél hosszabb időtartamban – a 22. életévig – veheti igénybe az ellátást. Az intézkedés a célcsoport számára egyszerűbbé teszi a létfenntartást biztosító ellátáshoz való hozzájutást.

Az utógondozói ellátás elrendelését megállapító határozat azonnali végrehajthatósága az ellátás folyamatosságát biztosítja mind a tényleges ellátás, mind a finanszírozás tekintetében. Így nem fordulhat elő olyan eset, hogy a nevelésbe vétel megszűnését követően a fiatal felnőtt ellátás nélkül marad.

Bevezetésre kerül egy 120 napos „átmeneti idő”, ami a tanulmányok folytatása miatt utógondozói ellátásban részesülő fiatal felnőttek esetében hatékonyan biztosítja, hogy ne kelljen a gyámhatóságnak az utógondozói ellátást elrendelő határozatát az ellátás elrendelésének okában bekövetkezett változás miatt – egy átmeneti időszakra – módosítani. Így mind a gyámhivatal, mind a fiatal felnőtt, mind az ellátást nyújtó adminisztratív terhei csökkennek.

A 60. §-hoz

A hatályos Gyvt. 128. §-ának (1) bekezdése rendelkezik arról, hogy a gyámügyi eljárásban minden esetben meg kell hallgatni a szülőt és más törvényes képviselőt. A meghallgatás mellőzésére csak abban az esetben ad lehetőséget a jelenlegi szabályozás, ha a meghallgatás miatti késedelem elháríthatatlan kárral vagy veszéllyel járna. A módosítás ezt azzal bővíti ki, hogy a törvényes képviselő meghallgatása mellőzhető akkor is, ha azt a korlátozottan cselekvőképes kiskorú anya kéri, és a meghallgatás a várandós anya vagy születendő gyermeke érdekét veszélyeztetné.

A módosítás emellett rendelkezik arról is, hogy a terhességét eltitkoló válsághelyzetben lévő várandós anyának a születendő gyermeke lakóhelyével kapcsolatos jognyilatkozata is csak személyesen tehető meg, hiszen csak így biztosítható, hogy a nyilatkozattételre megfelelő tájékoztatás mellett és kellő megfontolást követően kerüljön sor.

A 61. és a 62. §-okhoz

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény iránti kérelemhez – tekintettel arra, hogy az eljáró hatóság számára kötelezően előírásra kerül ezen adatoknak a Magyar Államkincstár által az államháztartásról szóló törvény rendelkezései alapján működtetett szociális nyilvántartásból történő lekérdezési kötelezettsége – főszabályként nem kell majd csatolni a családi pótlék folyósításáról szóló igazolást, az egyedülállóság tényére vonatkozó nyilatkozatot, illetve a tartósan beteg, illetőleg súlyosan fogyatékos gyermek egészségi állapotára vonatkozó igazolást.

Mivel a szociális nyilvántartásban a lekérdezés a társadalombiztosítási azonosító jel alapján történik, a módosított rendelkezések ezen adat eljáró hatóság által történő kezelésére, nyilvántartására adnak felhatalmazást.

Mindezek mellett – figyelemmel arra, hogy a Javaslattal a hátrányos, halmozottan hátrányos helyzet fennállásának megállapítása mint a gyermekvédelmi gondoskodás körébe tartozó hatósági intézkedések egyike kerül szabályozásra – e feladat ellátásához is szükséges a jegyzői gyámhatósági nyilvántartás vezetésére vonatkozó felhatalmazások körének kiegészítése.

A 63. §-hoz

Az örökbefogadhatóvá nyilvánítás célja a gyermek örökbefogadásának lehetővé tétele. Az eljárást csak azon gyermekek esetében indokolt lefolytatni, akiknek várhatóan realizálódni fog az örökbefogadása. A területi gyermekvédelmi szakszolgálat az illetékességi területén lakóhellyel rendelkező valamennyi örökbefogadásra alkalmasnak nyilvánított örökbe fogadni szándékozót nyilvántartja, így korrekt tájékoztatást tud nyújtani a gyermek örökbefogadásának várható esélyeiről.

A 64. §-hoz

Az országos örökbefogadási nyilvántartás azon örökbe fogadni szándékozók adatait kezeli, akik vállalják, hogy nem csak a lakóhelyük szerinti megyében vagy a fővárosban, hanem az ország bármely megyéjében készek gyermek örökbefogadására, és örökbefogadási lehetőségük növelése érdekében hozzájárultak adataiknak az országos nyilvántartásba vételéhez.

A gyermek örökbefogadhatóvá nyilvánítása előtt, a gyermek örökbefogadási esélyeiről való tájékozódás megkönnyítésére – amennyiben a területi gyermekvédelmi szakszolgálat nyilvántartásában nincs a gyermeket várhatóan elfogadó örökbe fogadni szándékozó személy – az országos örökbefogadási nyilvántartás naprakész tájékoztatást tud nyújtani a gyermek örökbefogadásának várható esélyeiről.

A 65. §-hoz

A hatályos szabályozás szerint az intézményvezető a kötelezettet írásban értesíti a személyi térítési díj összegéről a gyermekek napközbeni ellátása esetén a szolgáltatás, ellátás igénybevételét megelőzően, valamint a gyermekek átmeneti gondozása és utógondozói ellátás esetén legkésőbb az ellátás igénybevételétől számított harminc napon belül.

A módosítással ez az értesítés gyermekek napközbeni ellátása, valamint a gyermekek átmeneti gondozása esetén már a megállapodás megkötésekor megtörténik. Ezzel az

igénybevevő a megállapodás megkötésekor nemcsak a személyi térítési díj megállapításának szabályairól, hanem az annak alapján fizetendő, konkrét összegről is tudomást szerezhet, amely információ a megalapozott döntéshozatalt nagy mértékben segíti.

A 66. §-hoz

A rendelkezés, összhangban a gyermektartásra vonatkozó családjogi rendelkezésekkel, a szülő vagy más hozzátartozó tartási kötelezettségén alapuló gondozási díjfizetési kötelezettségét írja elő a nevelésbe vett gyermek, valamint a tanulói, hallgatói, illetve felnőttképzési jogviszonyban álló utógondozói ellátott fiatal felnőtt tekintetében.

A 67–69. §-okhoz

A rendelkezések a Javaslat Gyvt.-t érintő módosításainak zökkenőmentes végrehajtását elősegítő átmeneti rendelkezéseket tartalmaznak, a kapcsolódó anyagi szabályok hatályba lépésének időpontjához igazodó „csoportosításban”.

A 70–72. §-okhoz

Felhatalmazó, szövegcsérés módosító, illetőleg hatályvesztést kimondó rendelkezések.

A 73. §-hoz

A rendelkezés a fogyatékosági támogatásra jogosult halálát követően valamely pénzforgalmi szolgáltatónál vezetett fizetési számlára átutalt, jogalap nélküli ellátás visszafizetésével összefüggő szabályozást tartalmaz.

A 74. §-hoz

A rendelkezés lehetővé teszi, hogy a fogyatékosági támogatásra való jogosultságot megállapító Magyar Államkincstár az eljárása során adatot kérhessen a polgárok személyi adatait és lakcímét nyilvántartó szervtől és az Egészségbiztosítási Alap kezeléséért felelős szervtől.

A 75. §-hoz

A rendelkezés a Fot. felhatalmazó rendelkezésének pontosítását tartalmazza.

A 76. §-hoz

A köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény a tankötelezettség korhatárát 16 éves korra szállította le. A tankötelezettség leszállítása felmenő rendszerben valósul meg: azon tanulóakra vonatkozik, akik a kilencedik évfolyamot a 2011/2012. tanévet követően kezdték meg. A hatályos szabályok szerint a tanköteles kor betöltését követően családi pótlék csak akkor jár, ha a gyermek továbbra is tanul. 18 éves kor felett ugyanakkor, legfeljebb 50%-os megtartott egészségi állapot fennállása esetén a személy – a tanulmányai folytatásától függetlenül – saját jogon lehet jogosult a családi pótlék másik típusára, a nevelési ellátásra.

A módosítás célja, hogy biztosítsa, hogy a legsúlyosabb állapotú, sajátos nevelési igényű gyermekek akkor is megkaphassák a családi pótlékot, ha tizenhat éves koruk betöltését követően tanulmányokat már nem folytatnak. Ilyen esetben a családi pótlék – nevelési ellátásként – a gyermek nagykorúvá válásáig járna.

A 77. §-hoz

A Gyvt.-nek az intézményben élő, nevelésbe vett gyermek családi pótléka felhasználására vonatkozó megváltozott szabályaival való összhang megteremtése érdekében módosul a Cst.-ben a gyermekvédelmi gondoskodásban élő gyermek családi pótlékának felhasználására vonatkozó rendelkezés, amely a gyermek teljes körű ellátásának biztosításához, illetve ellátásának kiegészítésére teszi lehetővé a támogatás felhasználását. Ez a szabály érvényesül a szociális intézményben elhelyezett gyermek családi pótlékának felhasználása tekintetében is.

A módosítással csökkennek az intézményvezetők adminisztratív terhei, megnő a döntési lehetőségük, szabadságuk az ellátott gyermekek teljes körű ellátásának biztosítása érdekében. Összességében nem változik az egy-egy gyermek teljes körű ellátására fordítható összeg nagysága, de a rendelkezésre álló keretet az intézmények vezetői rugalmasabban, a családi pótlék céljának megfelelően használhatják fel.

A 78–81. §-okhoz

Az Nmjt. módosításának célja azoknak az örökbefogadási eljárásoknak az egyszerűsítése, amelyek során magyar állampolgár fogad örökbe külföldi állampolgárságú gyermeket, vagy külföldi állampolgár fogad örökbe magyar állampolgárságú gyermeket, oly módon, hogy külföldön már lefolytatták az örökbefogadási eljárást és a joghatósággal rendelkező külföldi hatóság már engedélyezte azt.

A külföldi állampolgár által magyar állampolgár örökbefogadására, valamint magyar állampolgár által külföldi állampolgár örökbefogadására (továbbiakban: nemzetközi örökbefogadás) irányuló eljárásokat alapvetően a 2005. évi LXXX törvénnyel kihirdetett a gyermekeknek a nemzetközi örökbefogadások terén való védelméről és az ilyen ügyekben történő együttműködésről szóló, Hágában, 1993. május 29. napján kelt Egyezmény (a továbbiakban: Egyezmény) szabályozza. Ezekre az eljárásokra nem terjed ki az egyszerűsítés, mert ezeket az örökbefogadásokat a jogszabály erejénél fogva el kell ismernie a részes államoknak, így Magyarországnak is.

Az egyszerűsítés így a külföldi hatóság által engedélyezett rokoni, házastársi örökbefogadásokat, valamint azokat az eljárásokat célozza, melyeknél az örökbefogadó vagy az örökbefogadott olyan államnak a polgára, amely az Egyezménynek nem részese. Ezekben az ügyekben jelenleg a gyámhatóság eljárása hosszadalmas és bonyolult, különösen a külföldi jogsegély igénybevétele miatt. A cél az, hogy a jövőben a külföldi hatóságok által meghozott döntések jogszerűségét, magyar joggal való összeegyeztethetőségét vizsgálja csak a magyar gyámhatóság, és ne folytasson le ismételt örökbefogadás engedélyezése iránti eljárást.

Az Nmjt. módosítása egyúttal feloldja a magyar bíróság, vagy hatóság kizárólagos joghatóságát a magyar állampolgár örökbefogadásának engedélyezése, illetve megszüntetése ügyében, éppen annak érdekében, hogy a külföldi hatóság örökbefogadást engedélyező döntése a magyar gyámhatóság által jóváhagyható legyen.

A 82. §-hoz

A rendelkezés módosítja a hitelintézetekről és a pénzügyi vállalkozásokról szóló 1996. évi CXII. törvényben foglalt, a banktitok megtartásának kötelezettsége alóli mentesítés jogcímeit tartalmazó felsorolást. A módosítás elősegíti, hogy a Magyar Államkincstár a pénzforgalmi szolgáltatónál vezetett fizetési számlára átutalt, jogalap nélkül felvett fogyatékosági támogatás összegének megtérítése érdekében eljárhasson.

A 83. §-hoz

A rendelkezés a helyi önkormányzatok adósságrendezési eljárásáról szóló 1996. évi XXV. törvény mellékletének a kiegészítő gyermekvédelmi támogatás rendszeres gyermekvédelmi kedvezménybe olvasztásából adódóan szükséges pontosítását tartalmazza.

A 84. §-hoz

Tekintettel arra, hogy számos pénzbeli és természetbeni szociális ellátás vagyonzigálathoz kötött, az ellátásra való jogosultság megállapítása, illetve a jogosultság ellenőrzése céljából a rendelkezés lehetővé teszi, hogy a szociális hatáskört gyakorló szerv a közúti közlekedési nyilvántartást vezető hatóságtól is adatot kérhessen.

A 85. §-hoz

A módosítással a fővárosi és megyei kormányhivatal járási (fővárosi kerületi) hivatalai, a fővárosi és megyei kormányhivatal járási (fővárosi kerületi) gyámhivatalai, valamint a fővárosi és megyei kormányhivatal szociális- és gyámhivatalai hozzáférést kapnak a Magyar Államkincstár által működtetett egységes szociális nyilvántartáshoz, és abból díjmentesen, közvetlenül lekérdezhetik a hatáskörükbe tartozó ellátások feltételeinek meghatározása érdekében szükséges, a családtámogatásokkal, illetve a fogyatékosági támogatással összefüggő adatokat.

A 86. §-hoz

A gyermekvédelmi gyámság jogintézményével és a nevelőszülői jogviszonnal kapcsolatos törvényi rendelkezéseket az Országgyűlés – a Javaslatban foglaltakkal megegyező szakmai tartalommal, és szintúgy 2014. január 1-jei hatályba lépéssel – az egyes szakosított szociális és gyermekvédelmi szakellátási intézmények állami átvételéről és egyes törvények módosításáról 2012. évi CXCV. törvénnyel már elfogadta.

Tekintettel azonban arra, hogy az elfogadott, de hatályba még nem lépett módosítások – az átmeneti és a tartós nevelésbe vétel jogintézményének a Javaslat szerinti összevonása okán – pontosításra szorultak és a Javaslatban ismételt szabályozásra kerültek, az egységes és áttekinthető végrehajtás elősegítésére, a párhuzamos szabályozás kiküszöbölése céljából, valamint a jogbiztonság követelményének megfelelően a Javaslat rendelkezik arról, hogy az említett törvény Javaslatban megismételt rendelkezései nem lépnek hatályba.

A 87. §-hoz

A Javaslat hatályba léptető rendelkezései.